

ՐԱՖՖԻ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ ԴԱԴՐԵՑՈՒՑ ՀԱՑԱԴՈՒԼԸ ՍԴՐԿ ԱՏԵՆԱՊԵՏԸ ԱՅՑԵԼԵՑ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԱՆԻՆ



Րաֆֆի Յովհաննիսեան հացադուլը դադարեցնելու պահուն

Չորեքշաբթի Մարտի 30-ին, ընդդիմադիր «Ժառանգութիւն» կուսակցութեան առաջնորդ Րաֆֆի Յովհաննիսեան յայտարարեց, որ կը դադարեցնէ 15 օր տեւած իր հացադուլը:

Օր մը առաջ, Րաֆֆի Յովհաննիսեանին քննող բժիշկը մտահոգութիւն յայտնած էր անոր առողջական վիճակի առնչութեամբ: Երեքշաբթի օր հերթական գննումը կատարելէ ետք բժշկուհի թինա Մալխասեան յորդորած էր դադարեցնել հացադուլը:

Բժշկուհին «Ազատութիւն»

ուստիոկայանի հետ գրոցցի ընթացքին ըսած էր, որ Յովհաննիսեանը ճնշման տատանումներ ունի եւ օրուայ որոշ ժամերուն ճնշումը կ'իջնէ: Բժշկուհին մտահոգուած էր նաեւ, որ Յովհաննիսեան սկսած է աւելի քիչ ջուր խմել:

Րաֆֆի Յովհաննիսեան, իր հերթին, «Ազատութիւն» ուստիոկայանին ըսած էր թէ, առայժմ պիտի շարունակէ հացադուլը, սակայն եթէ իր առողջական վիճակը լրջանայ, ինք կը վերանայի իր

Շաբ.ը էջ 4

ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱՒ ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԾ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԵՆ ՆԵՐՍ



Կովկասի իրավիճակին նուիրուած Խորհրդաժողովի դահլիճը

Ուրբաթ՝ Մարտի 25-ին, Ֆրանսայի Խորհրդարանի սրահներէն մէկուն մէջ կայացաւ «Խաղաղութիւնը, Անվտանգութիւնն ու Կայունութիւնը Հարաւային Կովկասի մէջ» խորհրդաժողովը, որ կազմակերպուած էր Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան Ֆրանսայի շրջանի եւ Հայ-Եւրոպական Խորհուրդի կողմէ: Խորհրդաժողովին կը մասնակցէին բազմաթիւ հեղինակաւոր քաղաքական եւ հասարակական գործիչներ Ֆրանսայէն, Հայաստանէն, Միացեալ Նահանգներէն եւ Գերմանիայէն:

Իբրեւ գլխաւոր զեկուցող հանդէս եկաւ Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Վահան Շիրխանեան: Ան իր ելույթին մէջ անդրադարձաւ Հարաւային Կովկասի ռազմականացման, հայ-ատրպէյճանական եւ հայ-թուրքական յարաբերութիւններուն, Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցին, ֆրանսացի խորհրդարանականներու ու շաղկրութիւնը հրաւիրելով Պաք-

ուի կողմէ պարբերաբար հնչող պատերազմի մասին սպառնալիքներուն:

Վահան Շիրխանեան ընդգծեց այն ապակառուցողական եւ վտանգաւոր դիրքորոշումը, որ որդեգրուած է Թուրքիան՝ Հայաստանի հետ յարաբերութիւններուն եւ Լեռնային Ղարաբաղի հարցին շուրջ: Ան նաեւ համեմատութիւններ կատարեց Հայաստանի, Ատրպէյճանի եւ Վրաստանի պետական պիւտձէներու միջեւ, նկատել տալով, որ վերջին տարիներուն Պաքուն աստիճանաբար կը մեծացնէ իր ռազմական կարողութիւնները՝ այդպիսով վտանգ ներկայացնելով Հարաւային Կովկասի անվտանգութեան եւ կայունութեան համար: Խորհրդաժողովին փակման խօսքով հանդէս եկաւ ՍԴՀԿ Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ Սեդրակ Աճէմեանը, շնորհակալութեան խօսք ուղղելով Ֆրանսայի խորհրդարանին, Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպան Պրն.

Շաբ.ը էջ 5

ՃԱՓՈՆԱԿԱՆ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԲԱՐԵՍԻՐԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ



Լիբանանի մօտ Ճափոնի դեսպան Քուիշի Քուաֆամ ՀԿԲՄ-ի ատենապետ Արամ Մալխանին կը յանձնէ իր երկրի օժանդակութիւնը

Ճափոնի կառավարութիւնը մարդասիրական եւ բարեսիրական գնահատելի օժանդակութիւն մը կատարեց Հայկական Կրթական Բարեսիրական Միութեան Պէշրութի Նոր Հաճնոյ դարմանատան: Այս ծիրին մէջ, Լիբանանի մօտ Ճափոնի դեսպան Քուիշի Քուաֆամ ընդունեց ՀԿԲՄ-ի Լիբանանի Շրջանային վարչութիւնը ներկայացնող պատուիրակութիւնները, ատենապետ տիար Արամ Մալխանի գլխաւորութեամբ:

Հանդիպման ընթացքին կնքուեցաւ 63,457 ամ. տոլար արժողութեամբ համաձայնագիր մը: Սոյն գումարը պիտի յատկացուի դարմանատան աշխատանքներուն ծիրին մէջ ինկող մարդասիրական ծրագիրներու իրագործման:

ՕՐՀԱՆ ՓԱՄՈՒՔ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԱԾ Է ՀԱՅԵՐՈՒ ԵՒ ՔՈՒՐԴԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ ԻՐ ԽՕՍՔԵՐՈՒՆ ՀԱՍԱՐ

Թուրք նշանաւոր գրող եւ Նոպէլեան մրցանակի արժանացած Օրհան Փամուք որոշած է բողոքարկել Իսթանպուլի Շիշլիի քաղաքացիական գործերով 3-րդ դատարանի այն որոշումը, որու համաձայն ինք դատապարտուած է՝ «Թուրքերը 1 միլիոն հայ եւ 30 հազար քուրդ սպաննած» են արտաչալտութեան համար:

Թրքական մամուլի փոխանցմամբ, Փամուքի փաստաբան Հալուք Ինանջ ըսած է թէ, դատարանի պարտականութիւնն է պաշտպանել խօսքի ազատութիւնը: «Օրհան Փամուքի այդ յայտարարութիւնէն անցած է 6 տարի, իսկ մամուլի մէջ նման տեսակի յայտարարութիւններու համար կը

գործէ 1 տարի վաղեմիութեան սկզբունքը: Դատը բացուելէ իվեր 5 տարի անցած է: Մենք պիտի բողոքարկենք վճիռը», - ըսած է Թուրք գրողի փաստաբանը:

Դատարանը բաւարարած է «էրգենեկոն»-ի գործով կասկածեալ իրաւաբան Քեմալ Քերիւնչսիզի եւ սպաննուած Թուրք զինուորներու 5 հարազատներու կողմէ ներկայացուած դատը: Դատարանի որոշմամբ, Օրհան Փամուքը իւրաքանչիւրին պէտք է 1000-ական թրքական լիրա փոխհատուցում վճարէ:

Օրհան Փամուք 2005-ին գուլիցերական ամսագրի մը տրուած

Շաբ.ը էջ 4

ԲԱԶՄԱԶԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՕԳՏԱԿԱՐ Է

ԱՐԱՄ ԱՐԲԱԶԱՄԵԱՆ

Ինձ դուր է գալիս, որ Երեւան են եկել այսքան շատ պարսիկ զբօսաշրջիկներ: Ես դրական եմ համարում, որ մեր երիտասարդները հնարաւորութիւն ունեն գոնէ տեսնելու որեւէ այլազգի ներկայացուցիչներին: Ինձ ոգեւորում է այն փաստը, որ իմ մայրաքաղաքը արտասահմանցիկների համար հետաքրքրութիւն է ներկայացնում: Բայց իմ համաքաղաքացիների մի մասը, կարծես թէ, այդ կարծիքին չէ եւ մեր հիւրերին առիթով փնթփնթում է: Դա այլատեսակութիւն է. ինչ-ինչ, բայց այդ մեղքը հայերին չի կարելի վերագրել՝ դա գաւառական սահմանափակութեան

քաղաքական գործիչներին եւ շարքային քաղաքացիներին մեծ մասի մտքով անգամ չի կարող անցնել, որ բազմազանութիւնը կարող է իրենց ոչ թէ խանգարել, այլ օգնել, եւ հենց այդ պատճառով էլ դրսեւորում են ստանդարտ, ոչ օրիգինալ վարքագիծ: Բնականաբար, նրանք, ում ձեռքին մահակ կամ «բերդի բանալի» կայ, խփում են այլախոհների գլխին կամ նրանց տանում են բերդ՝ որ իրենց «պետականաստեղծ» գործերում ոտի տակ չընկնի: Դրանք, բնականաբար, «ագգային աւանդոյթներ» չեն՝ պարզապէս նեղ գաւառական մտածելակերպի դրսեւորում են՝ այլ (նախեւառջ, իհարկէ, արեւմտ-

Ինձ դուր է գալիս, որ Երեւան են եկել այսքան շատ պարսիկ զբօսաշրջիկներ: Ինձ ոգեւորում է այն փաստը, որ իմ մայրաքաղաքը արտասահմանցիկների համար հետաքրքրութիւն է ներկայացնում

դրսեւորում է, երբ այն, ինչ անսովոր է քո աչքի համար, ինչ տարբերում է քո առօրեայ պատկերացումներից, ներքին ըմբոստութիւն է առաջացնում: Բայց եկէք ընդունենք, որ դա մեր այսօրուայ մշակույթի մի մասն է: Հիմա, երբ ասում են, թէ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը կռիւ է տալիս աթուրի համար կամ գաղտնի պայմանաւորութիւններ ունի Սերժ Սարգսեանի հետ, դա, անշուշտ, սուտ է. կամ միտումնաւոր չեք իւրանք է, կամ էլ՝ մոլորութիւն: (Վերապահում անեմ՝ եթէ խօսքը անձամբ առաջին նախագահի մասին է): Նա պայքարում է իր սկզբունքների, իր գաղափարների համար: Այլ հարց է, որ դա արեւում է Հայաստանում ձեւաւորում քաղաքական մշակույթի շրջանակներում: Համաձայն դրա՝ նա, ով քեզինք մի քիչ տարբեր է մտածում, նա կա՞մ «ներդրուած է» քո հակառակորդի կողմից, կա՞մ էլ, լաւագոյն դէպքում, խանգարում է, «ընկնում է ոտիդ տակ»: Մեր

եան) մշակույթների հետ սահմանափակ շփման պայմաններում: Հենց այս պարագայում է չափազանցում քո կամ քո խմբի կարեւորութիւնը եւ նսեմացում է մնացածների արածն ու ասածը: Նոյն տրամաբանութեամբ, երբ ոեւէ մէկի վարքը շեղում է աւանդական կանոններից, մենք այդ շեղման համար դարձեալ «սամակարգային» բացատրութիւն ենք փնտրում: Օրինակ, երբ Սերժ Սարգսեանը մօտենում է նախագահի նստավայրի մօտ ցոյց անող որդեկորոյս մայրերին, երբ գնում է սահմանում գոհուած գինուորի տուն եւ ծնողներից ներդրութիւն է խնդրում, կամ երբ Աժ նախագահը Ազատութեան հրապարակում գրոյցի է բռնում բողբոջաւոր գանդուածի հետ, մենք ասում ենք՝ «Դա շուտ է, PR է, դերասանութիւն է եւ խաբէբայութիւն»: Գուցէեւ այդպէս է: Բայց ինչո՞ւ նախկինում ՀՀ կամ Աժ որեւէ նախագահի մօտ նման շուտ անելու գաղափար չի առաջացել: «ԱՌԱՒՕՏ»

ՅԱՂԹԱՆԱԿԻ ԿԱՐՕՏ

Մեր ժողովուրդը կարիք ունի յաղթանակների՝ երէկ ասում էր երիտասարդ մի գրող եւ պնդում, որ դա յատկապէս երեւաց Հայաստան-Ռուսաստան ֆուտբոլային խաղի ժամանակ: Մանաւանդ նոր սերունդը այդ յաղթանակին շատ էր սպասում: Երբ 90-ականներին մութ էր, գրեթէ քաղց, կարիք, անգործութիւն, մեզ պահողը հենց ռազմաճակատի յաղթանակներն էին: Ասում են՝ այդ տարիներին արտագաղթ գրեթէ չի եղել, իսկ ով էլ գնացել է՝ ետ է վերադարձել, որովհետեւ դա անյուսութեան, ապագայի հանդէպ հաւատի բացակայութեան գաղթ չէր: Ծանր էր, երիտասարդ տղաների դիակներ էին բերում Արցախից, սակայն մարդիկ ապրում էին յաղթանակների ոգեւորող, արբեցնող լուրերով: Յաղթանակներն անշուշտ միայն ռազմական չեն լինում: Եւ պէտք էլ չէ, որ 21-րդ դարում դրանք ռազմական լինեն: Այս դարը տնտեսական, գիտական, սպորտային յաղթանակների դար է: Իսկ այդ բոլոր ասպարէզներում մենք, ցաւօք, պարտուում ենք: Իսկ ժողո-

վուրդն այնպէ՞ս է ուզում յաղթել: Կարծում էք ինչո՞ւմ էր այն խաբէբայ երիտասարդ «ֆիզիկոսի» ֆենոմենը: Հենց յաղթանակի փափակ էր առաջնորդում նրանից համաշխարհային մեծութեան գիտնական, նոր էյնշտեյն ու Կոպերնիկոս սարքելու աւանտիւրան: Յաղթանակի կարօտն է ստիպում մարդկանց գնալ հանրահաւաքների ու երթերի՝ գուցէ այս անգամ իշխանութիւնը գրաւե՞նք: Եթէ այն չենք կարողանում գրաւել ընտրութիւնների ճանապարհով, ապա պէտք է դրան հասնենք ուժով ու պայքարով: Այդ նոյն յաղթանակի ձգտումով են նաեւ մարդիկ այս օրերին այցելում Բաֆֆի Յովհաննիսեանին՝ գուցէ նա իր հացադուլով յաղթի իշխանութիւններին ու ինչ-որ քայլեր պարտադրի: Յաղթելու երազանքը հօր խթան է, հասարակութեանը շարժող ուժ: Պարզապէս հարկաւոր է հասարակութեանը տալ այդ յաղթանակի զգացումը՝ թէկուզ փոքրիկ յաղթանակներ ապահովելով:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ
«ՀՐԱՊԱՐԱԿ»

ՏԵՐ-ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ ԲԱՅԱԾ ԺԱՆԱՊԱՐԸ

ՅԱԿՈՒԲԱԴԱԼԵԱՆ

Հայ Ազգային Կոնգրէսի առաջնորդ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը չգնալով Բաֆֆի Յովհաննիսեանի մօտ, բացեց այնտեղ տանող ճանապարհը իշխանութեան առաջ: Մարտի 25-ին Բաֆֆի Յովհաննիսեանին է այցելել Աժ նախագահ Յովիկ Աբրահամեանը: Նոյն օրը խորհրդարանի ԲՀԿ խմբակցութեան անդամներն են այցելել Յովհաննիսեանին եւ ԲՀԿ նախագահ Գագիկ Ծառուկեանի անուանից դիմել նրան հացադուլը դադարեցնելու եւ խորհրդարան վերադառնալու կոչով, որ երկրի խնդիրները համատեղ քննարկեն: Նոյնիսկ Գալուստ Սահակեանը յայտարարեց, որ չգնալու մասին իր առաջնայ տեսակէտն այլեւս վերացած է, եւ ինքը եւս կարող է գնալ Բաֆֆիին տեսութեան:

Մնում է մի հարց՝ կը գնայ արդեօք Սերժ Սարգսեանը: Կարծես թէ իրադարձութիւնների ընթացքը տանում է դրան՝ իշխանութիւնը կամաց-կամաց գնում է Բաֆֆի Յովհաննիսեանին տեսութեան, նախապատրաստելով Սերժ Սարգսեանի մուտքը հրապարակ:

Տէր-Պետրոսեանի չմօտենալը, ինչը նա հետագայում բացատրեց Յովհաննէս Մանդակունու լեզուով, իշխանութեանը ստիպեց կայացնել գնալու որոշում, քանի որ ստեղծուել էր Տէր-Պետրոսեանի ֆոնին հանդուրժող, լայնախոհ եւ մարդասէր երեւալու լաւ հնարաւորութիւն: Կարծես թէ դա այն իշխանութիւնը չէ, որի ներկայացուցիչները Բաֆֆի Յովհաննիսեանի հացադուլի առաջին օրերին գրեթէ ծաղրակաւ արտայայտութիւններ էին անում նրա հասցէին:

Կարծես Յովիկ Աբրահամեանի կուսակից եւ տեղակալ Սամուէլ Նիկոնեանը չէր, որ յայտարարել էր, թէ Բաֆֆի Յովհաննիսեանը հաճելին համատեղում է օգտակարի հետ: Կարծես Յովիկ Աբրահամեանի կուսակից, Գալուստ Սահակեանի «այլախոհական» անցեալի գինակից Վազգէն Կարախանեանը չէր, որ կատակել էր, թէ ուտելիք է ուղարկել Բաֆֆի Յովհաննիսեանին: Կարծես թէ երիտասարդ հանրապետականները չէին, որ յայտարարել էին, թէ Բաֆֆի Յովհաննիսեանը PR է անում:

Ու ոնց որ թէ այդ գործիչներից ոեւէ մէկը որեւէ նկատողութիւն չի ստացել իր կուսակցական կամ խորհրդարանական բոսերից՝ Սերժ Սարգսեանից, Յովիկ Աբրահամեանից, Գալուստ Սահակեանից: Ու երբ այդ բոսերն այսօր հերթ են կանգնում Բաֆֆի Յովհաննիսեանին հանդիպելու համար, մեղմ ասած դժուար է լինում նրանց մարդասիրութեան եւ հոգատարութեան մղումներին հաւատալը: Այ, օրինակ եթէ Յովիկ Աբրահամեանը Բաֆֆի Յովհաննիսեանին այցելելուց առաջ հանդէս գար ասենք Սամուէլ Նիկոնեանի նկատողութեամբ, ապա Բաֆֆին այցելելու անկեղծութեանը հնարաւոր կը լինէր հաւատալ:

Իսկ հիմա մնում է ընդամէնը մտածել, որ այդ մարդիկ պարզապէս PR են անում, ինչի համար իրենց կուսակիցները մեղադրում էին հենց Բաֆֆի Յովհաննիսեանին: Նրանք նախ փորձեցին Յովհաննիսեանին օգտագործել Տէր-Պետրոսեանին հարուածելու համար, գեներացնելով այն աղմուկը, որ բարձրացաւ այն բանից յետոյ,

երբ Կոնգրէսի առաջնորդը հրաժարուեց մօտենալ Բաֆֆի Յովհաննիսեանին: Հիմա էլ Բաֆֆի Յովհաննիսեանին փորձ է արւում օգտագործել արդէն սեփական իմիջը բարձրացնելու համար:

Մինչդեռ երբ օրինակ աղմուկ էր բարձրանում հացադուլաւորին անհրաժեշտ վրան տեղադրելու համար, թէ Աժ նախագահը, թէ իշխանութեան որեւէ այլ բարձրաստիճան պաշտօնեայ չփորձեց որեւէ քաղաքական դիրքորոշում արտայայտել այդ կապակցութեամբ:

Հայաստանի իշխանութեան ներկայացուցիչներին թւում է, թէ հասարակութիւնը չի շեղու, տրամաբանելու յատկութիւն չունի եւ կեանքը հատուածներով է պատկերացնում, այդ հատուածները չի կարողանում կապել իրար: Սխալում են: Հասարակութիւնը չի շեղում է, տրամաբանում է, իշխանութեան գործունէութիւնը դիտում ոչ թէ հատուածների բաժանած, այլ ամբողջութեան մէջ, որովհետեւ քաղաքական պատասխանատուութիւնը հատուածական կամ հատուածային չի լինում: Իշխանութիւնը կամ կրում է քաղաքական պատասխանատուութիւն ամէն ինչի, ամէն մի չինովնիկի արարքի համար, կամ չի կրում ոչ մի պատասխանատուութիւն ընդհանրապէս:

Բաֆֆի Յովհաննիսեանի գործն է իհարկէ ընդունել իրեն այցելողներին այնպէս, ինչպէս կը կամենայ: Բայց թերեւս կարելի է ասել, որ այդ այցերը տուեալ պարագայում չեն արժանանում հանրային ընդունելութեան, որովհետեւ այդ այցերը հակասութեան մէջ են մտնում նոյն այդ իշխանութեան միւս գործողութիւնների հետ: Իսկ հասարակութիւնը կարողանում է չլիչել ու տրամաբանել:

«ԼՐԱԳԻՐ»

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
 ՊԱՇՏՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
 ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏԻ ԶՆՁԱԿԵԱՆ
 ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
 Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի
 ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄ
 ԳԱՐԻԷԼ ՄՈՒՈՅԵԱՆ
 ՍԱՅԱԿ ԹՈՒԹԵԱՆ
 ՅԱՐՈՒԹ ՏԵՐ ԴԱԻԹԵԱՆ
 ԿԱՐԶԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ
 ԼԵՆԱ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
MASSIS Weekly
 Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
 1060 N. Allen Ave.
 Pasadena, CA 91104
 Phone: (626) 797-7680
 Fax: (626) 797-6863
 E-Mail: massis2@earthlink.net
 http://www.massisweekly.com
 (USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
 Published Weekly
 Except Two Weeks in August
 ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
 USA \$50.00, Canada \$60 (Second Class), \$75.00 (Air Mail)
 Overseas \$85.00 (2nd Class Mail), \$125.00 (Air Mail).
 All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.
 Periodicals Postage Paid at Pasadena CA.
 Please Send Address Change To MASSIS WEEKLY

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԼԱՐԻՍԱ ԱԼԱԻԵՐԴԵԱՆ-

«ՀՆԱՐԱԿՈՐ ՉԷ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆԸ ՅԱՂԹԵԼ ԸՆԴԴԻՄԱԴԻՐ ՄԵԿ ՇԱՐԱՍԻԻՆՈՎ»

Ազգային ժողովի «Ժառանգու թիւն» խմբակցութեան պատգամաւոր Լարիսա Ալաւերդեանը Tert.am-ի հետ գրոյցում կարծիք յայտնեց, թէ ընդդիմադիր մէկ շարասիւնով հնարաւոր չէ յաղթել իշխանութեանը՝ չնայած, որ իշխանութեանը, ըստ նրա, ձեռնտու է մէկ շարասիւնը: «Իշխանութիւնն աւելի շահագրգռուած է բոլորին տեսնել մէկ շարասեան մէջ, ընդ որում՝ մէկ անձի կողմից ղեկավարուող, որովհետեւ անկախ անձից՝ մէկ շարասեան դէմ պայքարելն աւելի դիւրին է իշխանութեան համար, իսկ բազմազանութեան հետ շատ դժուար է», - ասաց Ալաւերդեանը: Պատգամաւորի համոզմամբ՝ դա է պատճառը, որ իշխանութիւնը ոգեւորութեամբ է ցուցաբերում, որ բոլոր ընդդիմադիր ուժերը մէկ ընդդիմադիր դաշինք կազմեն:



Պատգամաւոր Լարիսա Ալաւերդեան

Հարցին, թէ հնարաւոր է, որ պատգամաւորի մատնանշած երկրորդ ընդդիմադիր շարասիւնը ձեւաւորուի «Ժառանգութեան» շուրջը, Ալաւերդեանը պատասխանեց, թէ իր կարծիքով՝ «Ժառանգութիւնը» կարող է նպաստել, որ ձեւաւորուի նոր ֆորմատով նոր ընդդիմութիւն:

«Այն կարող է ընդգրկել նաեւ նրանց, ովքեր չեն ուզում կամ սովոր չեն մի լիդերի ենթակայութեան ներքոյ յայտնուել: Գիտէք, շատ երկրներին՝ այդ թւում՝ զարգացած երկրներին փորձը ցոյց է տալիս, որ արդէն միալիդերութիւնը կարծես զիջում է իր տեղը համանախագահների, համադեկավարներով ղեկավարուող ձեւերին: Դա կարծես մեր դուռն էլ ծեծում», - ասաց պատգամաւորը:

Ընդդիմադիր երկրորդ շարասեան ձեւաւորումը, Ալաւերդեանի դիտարկմամբ, չպէտք է որբւնէ կուսակցութիւն ընկալի որպէս իր դէմ ձեւաւորուող կառույց:

«Անգամ ընդդիմադիր կեցուածքի մէջ մեր հասարակութիւնը վաղուց արդէն մասնատուած է: Այն, որ ՀԱԿ-ի շուրջ հաւաքուել են հասարակական եւ քաղաքական որոշ ուժեր, եւ ՀԱԿ-ը երեք տարի շարունակ բարձր ալիքի վրայ է պահում բողոքը, ես դա համարում եմ բաւականին մեծ աշխատանք: Բայց արդէն իսկ փորձը ցոյց է տալիս, որ բոլորը չէ, որ այդտեղ միաւորուած են: Այսինքն ընդդիմադիր եւ բողոքող զանգուածը աւելի մեծ է, երեք-չորս անգամ աւելի մեծ է, քան նրանք, որոնք կողմնորոշուել են դէպի ՀԱԿ-ը», - նշեց «Ժառանգութեան» պատգամաւորը: Ըստ նրա՝ քաղաքական առումով հնարաւոր է ստեղծել եւս մէկ խմբաւորում, որը ոչ թէ ընդդիմութեան, այլ իշխանութեան դէմ կ'աշխատի:

«Ընդդիմադիր ուժերի մէջ մենք ոչ թէ հակադրութիւն ենք ակնկալում, այլ առողջ մրցակցութիւն, որ որեւէ մի ազդեցիկ խումբ դուրս չմնայ ընդդիմադիր միաւորումներից: Սա իմ անձնական կարծիքն է, եւ այս հարցը չի քննարկուել ոչ կուսակցութիւնում, ոչ վարչութիւնում», - ասաց պատգամաւորը:

«ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏԸ» ՏԱՐԱՆՁԱՏԻՈՒՄ Է ԹԵ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆԻՑ, ԹԵ ԸՆԴԴԻՄՈՒԹԻՒՆԻՑ



Վերջին ամիսներին արաբական մի շարք երկրներում տեղի ունեցող ժողովրդական ընդվզումները եւ իշխանափոխութիւնների գործընթացները, աշխարհում, եւ ի մասնաւորի մեր տարածաշրջանում ռազմա-քաղաքական եւ ֆինանսա-տնտեսական որոշակի լծակներ ունեցող պետութիւններին պարտադրեցին մտաեցումների վերանայման: Այդ փոփոխութիւնները իրենց դրոշմը թողեցին նաեւ Հայաստանի Հանրապետութեան եւ իշխանութիւնների եւ քաղաքական ընդդիմութեան գործունէութեան մէջ եւ մարտավարական քայլերում: Այդ մասին ասուած է «Սարդարապատ» շարժման տարածած յայտարարութեան մէջ:

Շարժումն արձանագրել է, որ Հայաստանի Հանրապետութիւնը ստեղծուած նոր իրավիճակում դարձել է շատ աւելի կառավարելի եւ վերահսկելի օտարների կողմից: «Ուստի երկրի եւ ազգի ապագան գործնականում օտարների ձեռքը տնօրինման յանձնելու գործընթակող կործանարար է եւ յղի Հայոց պետականութեան կորստով: Օտարների բարեհաճութիւնը մուրացող որեւէ քաղաքական ուժի եւ ղեկավարի կեցուածքը, որը

յնուամենայն է սեփական անլիարժէքութեան բարդոյթի վրայ, արժանի է միայն հայ ժողովրդի եւ Հայաստանի քաղաքացիների արհամարհանքին», - նշել են յայտարարութեան հեղինակները եւ յաւելել. «2012թ. եւ 2013թ. Հայաստանի Հանրապետութիւնում համապետական ընտրութիւններին այսօրուանից պատրաստուող թէ իշխանութիւնը եւ թէ ընդդիմութիւնը հաւասարապէս կրում են պատասխանատուութիւն ժողովրդին հերթական անգամ խաբելու, ընտրութիւնները կեղծելու եւ իշխանութիւնը ժողովրդից խլելու ու մենաշնորհելու մէջ»:

«Սարդարապատ» շարժման նախաձեռնող խումբը մէկ անգամ եւս վերահաստատել է, որ կազմաւորուող վերկուսակցական, համազգային եւ դիմադրական «Սարդարապատ» շարժումը չի մասնակցելու որեւէ համապետական ընտրութեան, քանի դեռ ժողովրդի կամքի պարտադրմամբ չի տապալուել իշխող ռեժիմը: Վերահաստատում ենք նաեւ, որ «Սարդարապատ» շարժումը չի հանդիսանում եւ չի հանդիսանալու որեւէ քաղաքական միաւորման մաս», - ասուած է յայտարարութեան մէջ:

ՀՀԿ.- «19 ՏԱՐՈՒԱՅ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ՄԻ՛ ԲԵՐԷՔ 3 ՏԱՐՈՒԱՅ ՆԱԽԱԳԱՅԻ ՎՐԱՅ ԲԱՐԴԵՄ»

Սերժ Սարգսեանի նախընտրական ծրագրի դրոյթները դանդաղ, սակայն կեանքի են կոչուած, իսկ Հայաստանը նրա պաշտօնավարման երեք տարիների ընթացքում մեծ հեղինակութիւն է ձեռք բերել միջազգային ասպարէզում: Այս մասին լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ Մարտի 28-ին յայտարարեց Ազգային ժողովի ՀՀԿ խմբակցութեան պատգամաւոր Կարինէ Աճեմեանը՝ յաւելելով, որ այդ առաջընթացը որոշ մարդիկ միտումնաւոր անտեսում են:

Հարցին, թէ այսօր հանրապետութիւնում տիրող սոցիալ-տնտեսական վատ վիճակի հետեւանքով դատարկուող գիւղերը նոյնպէ՞ս մտնում էին Սերժ Սարգսեանի նախընտրական ծրագրում, Աճեմեանն արձագանքեց. «Ոչ, նման բան չի մտնում նախագահի նախընտրական ծրագրում: Ես ընդունում եմ, որ մենք առաջ ենք գնում դանդաղ քայլերով: Բայց 19 տարուայ խնդիրները մի բերէք 3 տարուայ նախագահի վրայ բարդեմ», - ասաց Աճեմեանը:

Անահիտ Բախշեանն էլ նկատեց, թէ «Ժառանգութեան» առաջնորդ Ռաֆֆի Յովհաննիսեանն էլ է յայտարարել, որ մինչեւ երկիրը դուրս չկայ երեք նախագահների եռանկիւնուց, երկրում առաջըն-

թաց տեղի չի ունենայ: Ապա յաւելեց, որ ժամանակին ՀՀԿ-ն Քոչարեանին աստուածացնում էր, յայտարարելով, «Թէ էս տեսակ նախագահ ենք ունեցել»: «Սերժ Սարգսեանին էլ դուք էք աստուածացնում», - նկատեց Աճեմեանը:

«Ես», - ասաց Կարինէ Աճեմեանը՝ հակադարձեց Բախշեանը: «Այո: Բաֆֆի Յովհաննիսեանը ինքն էր յայտարարում, որ կամ Աստուած ինձ կ'օգնի, կամ երկրի նախագահը: Ինքը երկրի նախագահին եւ Աստուծուն դրեց նոյն հարթութեան վրայ», - յայտարարեց ՀՀԿ-ական պատգամաւորը:

«Ո՛չ, Յովհաննիսեանը նկատի ունի, որ երկրի նախագահը իր կատարած քայլերով, իր բարձրացրած խնդիրները լուծելով կ'օգնի դուրս գալ հացադուլից», - Աճեմեանին հակադարձեց ընդդիմադիր պատգամաւորը:

Ի դէպ, երբ ասուլիսն աւարտուեց, Կարինէ Աճեմեանը այսպէս ասած՝ գոռով սեղմեց Անահիտ Բախշեանի ձեռքը: Բախշեանն էլ անկեղծացաւ, թէ երբեք այդ որակի ասուլիսի չէր մասնակցել: «Էս ինչի՞ էինք այսքան բարձր խօսում, կոկորդա ցաւում է», - նկատեց Բախշեանը: Կարինէ Աճեմեանը ժպիտով արձագանքեց, քանի որ, ըստ ամենայնի, նրա կողմը չէր ցաւում:

«ԱՐՄԱԿԻԱՅԻ» ՄԻ ՇԱՐՔ ՉՈՒԵՐԹԵՐ ՅԵՏԱԶԳՈՒԵԼ ԵՒ ՉԵՂԵԱԼ ԵՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԵԼ

Հայաստանի ազգային աւիափոխադրող «Արմաւիա» ընկերութիւնը կրկին անյարմարութիւններ է պատճառել ուղեւորներին: Մի շարք ուղղութիւններով ընկերութեան չուերթեր Մարտ 29-ին յետաձգուել են, իսկ որոշ ուղղութիւններով՝ չեղեալ յայտարարուել:



Մասնաւորապէս՝ Երեւան-Հրոմ չուերթը, որի հաշուառումը պէտք է սկսուէր առաւօտեան ժամը 8-ին, յետաձգուել է: Յետաձգուել է նաեւ Երեւան-Ռոստով չուերթը:

Ընկերութիւնը չեղեալ է յայտարարել Երեւան-Միւնխէն-Երեւան եւ Հրոմ-Երեւան չուերթերը: «Արմաւիան» յետաձգել է Երեւան-Թեհրան եւ Երեւան-Դելի չուերթերը: «Զուարթնոց» միջազգային օդանավայանի կոնցեսիոններ «Արմենիա միջազգային օդանավայաններ» ընկերութեան մամուլի քարտուղար Գէորգ Աբրահամեանը Tert.am-ին ասաց, որ «Արմաւիայի» չուերթերի յետաձգումը որեւէ կապ չունի «Զուարթնոց» օդանավայանի հետ: «Երկու ընկերութիւնների միջեւ որեւէ խնդիր չկայ», - ասաց Աբրահամեանը:

Վերջերս «Զուարթնոց» օդանավայանում յետաձգուել էր «Արմաւիայի» չուերթը՝ օդանա-

լակայանի առջեւ աւիափոխադրողի կուտակած պարտքի պատճառով: Երկու ընկերութիւնների միջեւ խնդիրը հարթուել է փոխըմբռնման յուշագրի ստորագրմամբ: «Արմաւիա» ընկերութեան մամուլի քարտուղար Նանա Աւետիսովան ստեղծուած իրավիճակը բացատրեց օդանավերի անբաւարար քանակով: Մեկնաբանելով չուերթերի յետաձգման պատճառները՝ Tert.am-ին նա ասաց, որ ընկերութեան ինքնաթիռներից մէկը գտնուում է Սէյլեյեան կղզիներում եւ կը վերադառնայ 7 օրից, երկու ինքնաթիռներ էլ տեխնիկական են, իսկ մէկ ինքնաթիռ՝ անսարքութեան պատճառով կանգնած է: «Վաղը ինքնաթիռներից մէկը կը վերադառնայ տեխնիկականից, եւ արդէն որեւէ յետաձգումներ չեն լինի», - ասաց Աւետիսովան:

ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԵՎԱՆՈՒՄ ԵՒ ԲԱՔԻՈՒՄ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒՄ ԵՆ ՐԱՄԱՆԱԽԱԳԱՐՆԵՐԻ ԶԵԿՈՅՑԸ

Հայաստանի եւ Ադրբեջանի արտաքին քաղաքական գերատեսչությունները Երկուշաբթի, Մարտ 28-ին մեկնաբանել են ԵԱՀԿ-ի Մինսկի խմբի համանախագահների՝ Լեռնային Ղարաբաղին յարակից շրջաններում իրականացուած դաշտային գնահատման առաքելութեան գեկոյցը:

«Զեկոյցը ներկայացնում է համանախագահների տեսակետը տեղում իրավիճակի վերաբերեալ, որն ինչպէս եւ նախորդ գեկոյցի դէպքում, եւս մէկ անգամ հերքում է ադրբեջանական քարոզչութեան կողմից տարածուող ապատեղեկատուութիւնը», - յայտարարել է Հայաստանի արտգործնախարարութեան իսանակ Տիգրան Բալսանը:

Ըստ նրա՝ «Հայաստանը կիսում է համանախագահների տեսակէտն առ այն, որ միայն խաղաղ, բանակցային կարգաւորումը կարող է ապահովել ապագայի աւելի յստակ հեռանկարներ տարածաշրջանի համար»:

ԵԱՀԿ-ի Մինսկի խմբի համանախագահների գեկոյցին աւելի վաղ արձագանքել էր Ադրբեջանի արտգործնախարարութիւնը, մասնաւորապէս յայտարարելով. - «Ադրբեջանը ողջունում է Մինսկի խմբի համանախագահների ուղերձը, որ կոչ է անում հրաժարուել

իւրաքանչիւր գործունէութիւնից, որը կը բերի Հայաստանի կողմից օկուպացուած տարածքների ժողովրդագրական, սոցիալական, ինչպէս նաեւ մշակութային նկարագրի փոփոխութեան կամ անհնարին կը դարձնի ստատուս քվոյի փոփոխութիւնն ու խաղաղ լուծմանը հանգեւր»:

Ադրբեջանի արտգործնախարարութիւնը պնդում է, թէ դիտորդների ներկայացրած գեկոյցի տածաձայն՝ կրթական, առողջապահական եւ աղմինխատրատիւ մի շարք շինութիւններ են կառուցուել հայկական սփիւռքի տրամադրած ֆինանսական օգնութեամբ:

Մինչդեռ Մինսկի խմբի համանախագահների հրապարակած գեկոյցի ամփոփագրում նշուած է հետեւեալը. - «Համանախագահները գնահատել են, որ այս տարածքներում բնակչութեան նշանակալի աճ տեղի է ունեցել 2005 թուականից ի վեր: Բնակիչները մեծ մասամբ հայեր են, ովքեր այնտեղ են տեղափոխուել Ադրբեջանից: Նրանք ապրում են ծանր պայմաններում, չզարգացած ենթակառուցուածքներով, ցածր տնտեսական ակտիւութիւն են ցուցաբերում եւ հանրային ծառայութիւններից օգտուելու սահմանափակ հնարաւորութիւն ունեն»:

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԸ ՍԻՐԻԱՅՈՒՄ ԱՐՏՕՆԵԱԼ ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿ ՈՒՆԻ»

Արդէն մի քանի շաբաթ է, ինչ Սիրիայում շարունակուած են հակա-կառավարական յուզումները, որոնք ծայր առան սկզբից հարաւային Դարաս քաղաքում, այնուհետեւ տարածուեցին միջերկրածովեան Լաթաքիա: Միջազգային լրատուամիջոցների փոխանցմամբ, յուզումներ են եղել անգամ մայրաքաղաք Դամասկոսում, որոնք, սակայն, ճնշուել են ոստիկանների կողմից:



Սուրիոյ նախագահ Ասադ Հայ Մարմնամարզական միութեան՝ ՀՄՄ-ի բանակավայրը կատարած այցելութեան ժամանակ

Սիրիայում կայ մեծաթիւ հայկական համայնք, որն հիմնականում կենտրոնացուած է Հալէպ եւ Դամասկոս քաղաքներում: Հայերին են պատկանում մեծ քանակութեամբ խանութներ, գործարաններ: Հալէպի հայկական թաղամասերը՝ Նոր Գիւղն ու Սուլեյմանիան, համարուած են Հալէպի ամենաբանուկ թաղամասերը, կան բազմաթիւ եկեղեցիներ եւ դպրոցներ, գործում են մարզական եւ մշակութային միութիւններ:

Այս վերջին յուզումները բաւական անհանգստացրել են նաեւ տեղի հայկական համայնքի ներկայացուցիչներին: Սիրիահայ մի գործարար, ով չցանկացաւ ներկայանալ, HayNews.am-ի հետ զրոյցում նշեց.

«Այո՛, Ասադների Սիրիան բաւական խիստ երկիր է, այնտեղ քաղաքական ազատութիւնների հետ խնդիրներ կան: Սակայն հայկական համայնքը միշտ էլ գտնուել է արտօնեալ վիճակում: Մեզ հնարաւորութիւններ է տրուել սեփական ակումբներն ու միութիւններն ունենալ, կան հզօր հայկական

դպրոցներ, որտեղ երեխաներն իսկական հայ են մեծանում, հնարաւորութիւն կայ սեփական ազգի պատմութիւնն ուսուցանել: Միայն մեր սկաւտական շարժումներն ուղղակի անգին են, սեփական բանակավայրեր ունենք: Ո՞ր մի համայնքն այդքան արտօնութիւն ունի՝ ոչ մի»:

Նա յաւելեց, թէ իրենք ցանկանում են, որպէսզի գործող համակարգը պահպանուի, որովհետեւ վախենում են, թէ գլուխ կը բարձրացնեն իսլամիստները.

«Նախագահ Ասադը ալաուիների ցեղից է, որոնք բաւական չափաւոր մուսուլմաններ են: Իսկ եթէ չանկարծ երկրում իշխանութեան գան սուսնիններն ու շիաները, (էլ չեմ ասում քուրդերի կամ թուրքմենների մասին), մշտապէս կ'ունենանք միջկրօնական եւ ազգամիջեան բախումներով երկիր: Այսօր մեր կանայք եւ աղջիկները կարողանում են առանց փաթթոցների (ի նկատի ունի մուսուլմանական գլխաշորեր) դուրս գալ փողոց: Վաղը, եթէ ինչ-որ բան փոխուի, վստահ չեմ, որ ամէն ինչ նոյն ձեւի կը լինի»:

ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԿԻՆ ՆԱԽԱԳԱՐՑ ԱՆՀԱՆԳՍԱՑԱԾ Ե ՄԵԾԱՍՕՐԻ ԱՏՈՄԱԿԱՆՆԻ ՎԻՃԱԿՈՎ

Վրաստանի նախկին նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձէն կոչ է արել իր երկրի իշխանութիւններին անմիջապէս բանակցութիւններ սկսել Հայաստանի իշխանութիւնների հետ՝ Մեծամորի ատոմակայանի անվտանգութեան հետ կապուած: Հայաստանի ատոմակայանի վիճակի մասին հաղորդագորութիւնները «խորը անհանգստութեան» տեղիք են տալիս, յայտարարել է նախկին նախագահը «Ասուած-Դասավալի» շաբաթաթերթին տուած հարցազ-

րոյցում:

«Ինչպէս պարզուել է, հայկական ատոմակայանը ամենաողջալի վիճակում է եւ այնտեղ անվտանգութեան ոչ մի երաշխիք չկայ, եւ դա սպառնում է ամբողջ տարածաշրջանին», - ասել է նա:

Շեւարդնաձէն կարծում է, որ նման պայմաններում Վրաստանի իշխանութիւնները «ուղղակի պարտաւոր են» բանակցութիւններ սկսել Հայաստանի հետ եւ ամէն ինչ անել «սպասուող ողբերգութիւնից» խուսափելու համար:

ՕՐՀԱՆ ՓԱՍՈՒՔ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԱԾ

Շաբուճակուած էջ 1-էն

հարցազրոյցի մը մէջ ըսած էր թէ, թուրքերը 1915-ին 1 միլիոն հայ եւ 30 հազար քուրդ սպանած են: «Թուրքիոյ մէջ այդ մասին ոչ ոք չի համարձակիր ըսել, բայց ես կ'ըսեմ», - յայտարարած էր Օրհան Փամուք:

Այդ խօսքերէն ետք սկսած էր Փամուքի հետապնդումը, Թուրքիոյ քրէական օրէնսգիրքի տիրահաւազակ 301-րդ յօդուածի հիման վրայ: Օրհան Փամուք ամիս մը առաջ յունական թերթի մը մէջ կրկին ըսած էր իր այդ խօսքերը, յայտնելով, թէ ինքը ետ չի կանգնիր իր ըսածներէն:

կաւին ոչ մէկ բան չկայ փոխուած իշխանական գիտակցութեան մէջ: Տարբեր պաշտօնեաներու այցելութիւնները Յովհաննիսեան նկատած է որպէս քաղաքավարական այցելութիւններ:

ԹՈՒՐՔ ԿՈՒՍԱԿՑԱՊԵՏԸ ԴԱՏԱԿԱՆ ՀԱՅՑ Ե ՆԵՐԿԱՅԱՑՐԵԼ ԻՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՄԱՏՆԵՐԻ ՍԱՍԻՆ ԳԻՐՔ ԳՐՈՂԻ ԴԵՍ

Թուրքիայի ընդդիմադիր «Ժողովրդահանրապետական» կուսակցութեան առաջնորդ Քեմալ Քըլըչդարօղլուն 100 հազար լիրայի չափով փոխհատուցման հայց է ներկայացրել եւ պահանջել, որ դատարանը գրախանութներից հաւաքել տա «Դերսիմցի հայուհի Եմուշի որդի ինժեներ Քեմալը» գրքի օրինակները:

Թուրքական Zaman-ի փոխանցմամբ՝ Քեմալ Քըլըչդարօղլուն նշել է, թէ գրքում իր նկատմամբ վիրաւորական արտայայտութիւններ, կան, որի համար դիմել է դատական ատեաններին:

Յիշեալ գործով արդէն դատախազութիւնում ցուցմունքներ է տուել գրքի հեղինակ Սուլէյման Եշլիւրթը՝ նշելով, թէ ինքը չի վիրաւորել Քըլըչդարօղլունին:

Նշենք, որ չիշեալ գրքի վերաբերեալ իրենց քննադատական յայ-

տարարութիւններ են արել նաեւ քրդական «Խաղաղութիւն եւ ժողովրդավարութիւն» կուսակցութեան պատգամաւոր Հասիփ Քափլանն ու Շերաֆեթթին Հալիսը:

Շերաֆեթթին Հալիսը նշել էր, թէ այդ գիրքը պատուիրուած է, որն իր էութեամբ ստորացուցիչ եւ անբարոյական մօտեցում է: «Ես պարոն Քըլըչդարօղլունի փաստաբանը չեմ, սակայն այդ գիրքը վիրաւորանքներով լեցուն է թէ՛ Քըլըչդարօղլունի, թէ՛ հայերի տեսանկիւնից:

Յատկանշական է, որ գրքի տպագրման ամսաթիւը Փետրուարի 20-ն է, սակայն այն անկարագրելի արագութեամբ յաջորդ օրը յայտնուեց Թուրքիայի խորհրդարանում: Մէկ փաստ եւս, գիրքը տպագրուել է Անկարայի համար ռեկորդային համարուող 100 հազար տպաքանակով:

ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ ԴԱԴՐԵՑՈՒՅ ՀԱՅԱԴՈՒԸ

Շաբուճակուած էջ 1-էն

որոշումը:

Երեքշաբթի, Մարտ 29, Յովհաննիսեանին այցելեց նաեւ Ս.Դ. Հնչակյան Կուսակցութեան կեդրոնական վարչութեան ատենապետ ընկ. Սեդրակ Աճէմեանը եւ Կուսակցութեան սփիւռքի ու Հայաստանի կառուցներուն անուսով գորակցութիւն յայտնեց Յովհաննէսեանին՝ իր ներկայացուցած բոլոր պահանջներուն կապակցութեամբ:

Ընկ. Աճէմեան յորդորեց Բաֆֆի Յովհաննիսեանին որ դադարեցնէ հացադուլը ու իր պահանջները հետապնդէ Խորհրդարանէն ներս:

Բաֆֆի Յովհաննիսեանին այցելած էր նաեւ Հայաստանի մօտ

Միացեալ Նահանգներու դեսպան Մարի Եովանովիչ:

Դեսպանին հետ առանձնազրոյցի ընթացքին անդրադարձ եղած է Յովհաննիսեանի առողջական վիճակին, Հայաստանի մէջ մարդու իրաւունքներու խնդիրներուն, երկրի ներկայ օրհասական իրավիճակին եւ ներքաղաքական կացութեան:

Բաֆֆի Յովհաննիսեան Մարի Եովանովիչին ըսած է, որ Հայաստան պէտք է արմատական լուծումներ տայ երկրէն ներս կուտակուած խնդիրներուն:

Բաֆֆի Յովհաննիսեանին այցելած են նաեւ Ազգային ժողովի նախագահ Յովիկ Աբրահամեանը, Հայաստանի ոստիկանապետը, առողջապահութեան եւ արդարա-

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԵՆ ՆԵՐՍ



Հնչակեան Կուսակցութեան կազմակերպած Խորհրդաժողովի մասնակիցները

Շարունակուած էջ 1-էն

Վիզէն Զիթէչեանին եւ Իսէ Լէ Մոլիւնոյի քաղաքապետ եւ Խորհրդարանի անդամ Պրն. Անտրէ Սանտինիին՝ այս կարեւոր խորհրդաժողովի կայացման նպատակով իրենց ցուցաբերած աջակցութեան համար:

Իր խօսքին մէջ Ընկ. Աճէմեան մասնաւորաբար ըսաւ, «Կայունութիւն եւ անվտանգութիւն կարելի է ապահովել միայն այն պարագային, երբ դրացի երկրներու միջեւ կայ համագործակցութիւն եւ վստահութիւն: Սակայն 1992-ի սկսեալ Թուրքիա, որ այսօր կը ձգտի մտնել Եւրոպական Միութիւն, փակ կը պահէ Հայաստանի հետ սահմանը ու կը փորձէ Հայաստանը պահել շրջափակման մէջ՝ այդպիսով մնայուն վտանգներ կայացնելով տարածաշրջանի համար: Պաշտօնական Անգարան, դառնալով կողմ Լեւոնային Ղարաբաղի հակամարտութեան մէջ, կը շարունակէ իր հակահայ քաղաքականութիւնը»:

Շարունակելով իր խօսքը Ընկ. Աճէմեան ըսաւ, «Թուրքիա կը կը շարունակէ ժխտել անցեալ դարու մեծագոյն ոճիրը՝ Հայոց Յեղասպանութիւնը, որուն գոհ գացին

մէկ եւ կէս միլիոն մեր հայրենակիցները: Այժմ ես գլուխ կը խոնարհիմ Ֆրանսայի ժողովուրդի առջեւ, որ այդ սարսափելի օրերուն ընդունեց տարագիր հայ ժողովուրդին, կարելիութիւն տուաւ անոնց վերագտնել նոր Հայրենիք»:

«Ինչ կը վերաբերի Ատրպէյճանին, ապա այդ երկիրը անցած դարու 90-ական թուականներէն ռազմական յարձակում սկսաւ իր սեփական հողին վրայ, միջազգային իրաւունքի բոլոր տարրերուն համապատասխան ինքնորոշուած Լեւոնային Ղարաբաղի ժողովուրդի դէմ, եւ ինքն ալ պարտուեցաւ իր սանձազերծած պատերազմի ընթացքին: Այժմ եւս, երբ Ղարաբաղի մէջ մեծցած է նոր՝ անկախ սերունդ, Ատրպէյճան մնայուն կերպով կը սպառնայ պատերազմով, որ սկսելու պարագային անկանխատեսելի հետեւանքներ կը բերէ ոչ միայն իր՝ այլեւ ողջ տարածաշրջանի համար», վերջաւորութեան ըսաւ ՄԴՀԿ Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ Սեդրակ Աճէմեան:

Աւելցնենք, որ խորհրդաժողովը լուսաբանելու եկած էին ոչ միայն տեղի հայկական, այլեւ ֆրանսական լրատուամիջոցները:

ՄԴՀԿ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆՐԸ ՓԱՐԻԶՈՒՄ



Հանդիպում Ֆրանսայի մօտ ՀՀ դեսպան Վիզէն Զիթէչեանի հետ. ճախելն աջ Սեդրակ Աճէմեան, դեսպան Զիթէչեան եւ Վահան Շիրիխան

Շարունակուած են Հնչակեան Կուսակցութեան ներկայացուցիչների հանդիպումները Փարիզում: Մարտի 24-ին Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ ընկ. Սեդրակ Աճէմեանը, Կեդրոնական վարչութեան անդամ ընկ. Վահան Շիրիխանեանը, Ֆրանսիայի շրջանի կուսակցութեան պատասխանատուները հանդիպումներ են անցկացրել Հայ Առաքելական եկեղեցու Ֆրանսա-իայի թեմի առաջնորդ Նորվան արքեպիսկոպոս Զաքարեանի, Ֆրանսիայում Հայաստանի դեսպան Վիզէն Զիթէչեանի, ինչպէս նաեւ Արցախի Հանրապետութեան ներկայացուցիչ Յովհաննէս Գեէորգեանի հետ:

ՄԴՀԿ պատուիրակութիւնը սրբազանի հետ քննարկել է եկեղեցու դերը Սփիւռքում, հայապահպանման ծրագրերը, ինչպէս նաեւ Հայաստանում եւ Սփիւռքում աղանդաւորութեան դէմ պայքարի հնարաւոր միջոցները:

Հայաստանի դեսպան Վիզէն Զիթէչեանի հետ հանդիպման ժամանակ Հնչակեան ղեկավարութեան կողմից առաջարկ է հնչել Համա-

հայկական խորհուրդ ձեւաւորելու մասին, որը պէտք է համակարգի Հայրենիքի եւ Սփիւռքի կապերը, մշակի համագործակցութեան աւելի լայն ձեւաչափեր: ՄԴՀԿ Կեդրոնական վարչութեան ներկայացուցչութիւնը նկատել է, որ Համահայկական Խորհուրդը պէտք է ղեկավարի Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահը, նրան մաս պէտք է կազմի Արցախի Հանրապետութեան նախագահը, Սփիւռքում գործող աւանդական կուսակցութիւնները, գաղթօճախների ներկայացուցիչները, յայտնի հայեր:

Արցախի Հանրապետութեան ներկայացուցիչ Յովհաննէս Գեէորգեանի հետ գրոյցի ժամանակ ընդգծուել է, որ վերջին տարիներին ուժեղացել են Արցախի ներկայացուցչութիւն Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան տեղի կառուցի միջեւ կապերը, որն էլ աւելի է նպաստում Ֆրանսիայում, ինչպէս նաեւ Եւրոպայում Արցախի իրաւունքները բարձրացնելու, ինչպէս նաեւ հակահայ քարոզարշաւի դէմ համակարգուած աշխատելու գործին:

Հնչակեան ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԼՈՅ ԴԻՒԱՆ

ՀՐԱՆԴ ԴԻՆՔԸ՝ WIKILEAKS-Ի ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐՈՒՄ

Թուրքական «Թարաֆ» օրաթերթը շարունակում է հրապարակել Թուրքիայի վերաբերեալ՝ WikiLeaks-ում տեղ գտած փաստաթղթերը:

2007թ. Յունուարի 30-ին թուագրուած փաստաթղթում Ստամբուլում Միացեալ Նահանգների այն ժամանակուայ գլխաւոր հիւպատոս Դեբորա Կ. Ջոնսը Պետքարտուղարութեանն ուղարկած հեռագրում մանրամասներ է ներկայացնում «Ակօս» շաբաթաթերթի սպանուած խմբագրապետ Հրանդ Դինքի եւ ԱՄՆ ներկայացուցիչների միջեւ 2006թ. Նոյեմբերի 14-ին Ստամբուլում տեղի ունեցած հանդիպման մանրամասները:

«Իրաւապաշտպան Հրանդ Դինքի ողբերգական մահը Թուրքիայի համար մեծ կորուստ էր: Դեսպանութեան եւ հիւպատոսութեան աշխատակիցները յաճախ էին հանդիպում Դինքի հետ: Նմանատիպ հանդիպումներից վերջինը եղաւ 2006թ. Նոյեմբերի 14-ին, որի ժամանակ Դինքը հանդիպել էր ԱՄՆ-ի Աշխարհում կրօնի ազա-

տութեան հարցերով յանձնաժողովի ներկայացուցիչների հետ: Հանդիպման ընթացքում Դինքն արել է շատ հետաքրքիր արտաստուութիւն՝ նշելով, որ պատմական բացասական յուշերի աղբիւրը աւելի շատ ազգայնականութիւնն է, քան կրօնը», - վաշինգտոն ուղարկուած հեռագրում գրել է Դեբորա Ջոնսը՝ ներկայացնելով Հրանդ Դինքի կողմից հանդիպման ընթացքում արուած որոշ յայտարարութիւններ:

«Ես որոշ չափով դէմ եմ, որ ազգային փոքրամասնութիւններին դիտեն որպէս կրօնական փոքրամասնութիւններ: Հայերն այս հոդերում ապրել են 4 հազար տարի: Սակայն, ցաւալի է, որ հիմա դարձել են կրօնական համայնք: Դա անընդունելի է: Թուրքիան թուրք հանրութիւնը, որը մեծամասնութիւն է կազմում, չի դիտում որպէս կրօնական համայնք: Սակայն փոքրամասնութիւններին ընկալում է որպէս կրօնական համայնքներ: Սա խնդիրներ է առաջ բերելու:

Հանրապետութեան հռչակու-

մից իր վեր, հակառակ այն բանի, որ ըստ Լոզանի համաձայնագրի եւ Սահմանադրութեան՝ պէտք է քաղաքացիները հաւասարապէս պաշտպանութեան տակ վերցուեն, Թուրքիան ազգային փոքրամասնութիւններին երբեք չի դիտել որպէս իր քաղաքացիներ: 60 հազար հայեր շարունակում են ապրել որպէս երկրորդ դասի քաղաքացիներ: Պետութիւնը հայերին մօտենում էր որպէս անվտանգութեան սպառնալիքի: Սակայն այսօր նրանց թիւն այնքան քիչ է, որ այլեւս սպառնալիք չեն համարում: Թուրքիան, ստեղծուած իրավիճակը փորձում է օգտագործել իր շահերի համար: Այսօր անգամ համայնքը գուրկ է իրաւունքները», - դեսպանի ներկայացմամբ՝ ասել է Դինքը:

«Մեծ տարբերութիւն կայ այսօրուայ Թուրքիայի եւ 30 տարի առաջուայ Թուրքիայի միջեւ: 30 տարի առաջ էրբաքանի (նախկին վարչապետ) ժամանակաշրջանում քրիստոնեան թշնամի էր, իսկ Արեւմուտքի ժողովուրդները՝ գիւրդուր: Սակայն այսօր կայ մի կուսակցութիւն, որի հիմքում ընկած է իսլամը: Վերջինս ամրապնդում է մեր կապերը Արեւմուտքի հետ: Դրա հետ մեկտեղ կան

ծայրայեղականներ, որոնք, սակայն, քիչ դերակատարութիւն ունեն», - ասել է Դինքը:

Երբ հանդիպման ընթացքում Դինքին հարցրել են, թէ ո՞ր կուսակցութիւնն է Թուրքիայում ներկայացնում «Իրական աշխարհիկութիւնը», Հրանդը պատասխանել է՝ էրդողանի գլխաւորած «Արդարութիւն եւ զարգացում» իշխող կուսակցութիւնը:

Հարցին, թէ «Որպէս կրօնական փոքրամասնութեան ներկայացուցիչ չէ՞ք վախենում, որ Թուրքիայում կը սկսի հզօրանալ իսլամական ուղղութեամբ իսլամական կուսակցութիւնը», Դինքը պատասխանել է՝ «Ոչ, չեմ վախենում»:

Իսկ ի պատասխան այն հարցին, թէ «Ինչո՞վ էք վստահ, որ քեմալիզմից հրաժարուելու արդիւնքում Թուրքիայում չեն հաստատուի շարիաթի կարգեր», Դինքը յայտարարել է. «Դրա արդիւնքում կը հաստատուեն ոչ թէ շարիաթի կարգեր, այլ՝ ժողովրդավարութիւն: Իսկ քեմալականները ժողովրդավար չեն: Քեմալական պետութիւնն ինձ դատապարտեց այն բանի համար, որ ես ասել եմ՝ հայ եմ»:

ԳՈՐԾԱԶՐԿՈՒԹԻՒՆԸ ՅԱՆԳԵՑՆՈՒՄ Է ԶԱՐԱՇԱՅՄԱՆ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Ինքնասպանությունները դարձնեն են յաճախակի:

Պաշտոնական վիճակագրության համաձայն, մեզ մօտ գործազուրկ են մինչև 250,000 քաղաքացի: Ոչ պաշտոնական տուեալներով, իրականում գործազուրկ է կէս միլիոն մարդ: Աշխատելը իւրաքանչիւր մարդու կենսական կարեւոր պահանջմունքներից է: Ահա թէ ինչու աշխատում են նոյնիսկ այն մարդիկ, որոնք ունեն անհաշուելի հարստություն: Աշխատանքը կամ աշխատելու հնարավորությունը կորցնելը մարդու համար ծանր ստրես է, իսկ աշխատելու հնարավորությունից տեւականօրէն զրկուած, այսինքն՝ գործազուրկ վիճակը մարդու համար հաւասարագոր է տեւական խրոնիկական ստրեսային վիճակում գտնուելուն: Աշխատանք չունենալու պատճառով տեւականօրէն նիւթական ծանր վիճակում գտնուելը եւս համարժէք է խրոնիկական ստրեսային վիճակի: Եւ եթէ սրան գումարենք անբաւարար նիւթական պայմանների պատճառով ընտանիքում յաճախակի ծագող անախորժութիւններն ու վէճերը, ապա պատկերն աւելի կ'ամբողջանայ:

Յայտնի է, որ 1 մարդու մնդի համար ամսական նուազագոյն գամբիւղն արժէ մօտաւորապէս 41000 դրամ, իսկ նուազագոյն աշխատավարձը՝ 32,500 դրամ է: Խրոնիկական թերանումը եւ հիպովիտամինոզը առաջացնում են օրգանիզմի ընդհանուր դիմադրողականութեան նուազում, ինչը յանգեցնում է հոգեբանական, ֆիզիքական, վարակային վնասակար գործօնների նկատմամբ օրգանիզմի ընկալունակութեան բարձրացման: Դա է պատճառը, որ այսօր տազնապալի չափերի են հասել «սոցիալական» համարուող այնպիսի հիւանդությունները, ինչպիսիք են ուռուցքային, տուբերկուլոզային, սրտանօթային եւ մարսողական համակարգերի, հոգեկան ոլորտի հիւանդությունները, թմրամոլութիւնը:

Հոգեկան հիւանդությունների պարագայում դիտուում է ոչ միայն քանակական աւելացում, այլեւ որակական ծանրացում: Բժշկութեան մէջ վճարովի սկզբունքի ներմուծումը (նաեւ համավճարի ձեւով) եւ բնակչության համատարած աղքատացումը մեծ մասի համար բուժումը դարձրին անհնար: Մի կողմից ահագնանում է հիւանդների քանակը, միւս կողմից նուազում են պոլիկլինիկաներ ու հիւանդանոցներ դիմողների թիւը: Հերթերը գոյանում են միայն թաղման բիւրոներում:

Պոն Հոփքինսի համալսարանի սոցիալական առողջապահութեան

մասնաճիւղի սոցիոլոգ, դոկտոր Մ. Հարվի Բրենները ապացուցել է, որ 1970-80-ական թուականներին արտադրութեան անկումների ժամանակաշրջանում նկատուել է սրտային հիւանդությունների, ուղեղային կաթուածների, լեարդի ցիռոզի, ինքնասպանությունների, սպանությունների, տրանսպորտային վթարների հետեւանքով բնակչության մահացութեան զգալի աճ, ինչպէս նաեւ հոգեբուժական հիւանդանոց ընդունուողների, ձերբակալութիւնների, բռնութիւնների ու խարդախութիւնների դէպքերի աւելացում: Տեւականօրէն աշխատանք չունեցող մարդու, չատկապէս տղամարդու հոգեբանութիւնը աստիճանաբար սկսում է փոխուել: Նա դառնում է անվստահ, բարդոյթաւորուած, ամաչկոտ, թախծոտ, անպաշտպան, վախւորած: Որոշ մարդկանց մօտ կարող են դիտուել հակառակ երեւոյթները: Նրանք էլ դառնում են դիւրագրգիռ, լարուած, ագրեսիւ, կռուազան:

Այս բոլորը մարդկանց ենթադիտակցօրէն ստիպում են իրենց հոգեկան լարուածութիւնը մեղմելու նպատակով չարաշահել ծխախոտը, ալքոհոլային խմիչքները, թմրանիւթերը: Այլ կերպ սրանք կոչուում են օրգանիզմի խրոնիկական թունաւորումներ նիկոտինով, էթիլ սպիրտով, թոյներով եւ այլն, ինչն աւելի է խորացնում օրգանիզմի՝ առանց այն էլ ճգնաժամային վիճակը: Ահա թէ ինչու հանրապետութիւնում ակնյայտօրէն շատացել են նիկոտինիզմով, ալքոհոլիզմով, թմրամոլութեամբ, թունամոլութեամբ տառապողները: Յաճախացել են ինքնասպանությունները՝ տարեկան 600 դէպք:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԵՆԱՌՈՒՄԱՄԵՏ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ՀՆԳԵԱԿՈՒՄ Է

ԳԵՆՐԳ ՍՍԱՄԲՈԼՑԵԱՆ

Ամերիկացի սոցիոլոգները, ամփոփելով 2010 թուականին աշխարհի մօտ 100 պետություններում անցկացուած հարցումների արդիւնքները, ամբողջական մի ցանկ են հրատարակել, որից պարզ է դառնում, թէ տարբեր երկրներում ինչպէս են վերաբերում համաշխարհային քաղաքականութեան առաջատարներին:

Մեր երկրում անցկացուած հետազոտութեան արդիւնքների համաձայն, հայաստանցիների 75 տոկոսը դրական է գնահատում Ռուսաստանի ղեկավարութեան որդեգրած քաղաքականութիւնը՝ այն բնութագրելով որպէս արդիւնաւէտ: Այս մտքին ընդդիմացող մեր հայրենակիցների թիւը աննշան է՝ ընդամէնը 7 տոկոս:

Ի դէպ, հարեւան Ատրպէյճանում Ռուսաստանի քաղաքականութիւնը դրական ընկալողների թիւը եւս քիչ է՝ մօտ 54 տոկոս:

Ընդհանուր առմամբ, ռուսամէտութեան ցուցանիշներով Հայաստանը գիջում է միայն Տաճիկստանին, Ուզբեկստանին, Ղրղզստանին եւ Արեւմտեան Աֆրիկայում գտնուող Մալի պետութեանը:

Ինչպէսեւ կարելի էր ակնկալել, մեր միւս հարեւան պետութիւնում՝ Վրաստանում, վերաբերմունքը Ռուսաստանի հանդէպ խիստ բացասական է: Հարցուած վրացիների 76 տոկոսը խստօրէն դատապարտում է պաշտոնական Մոսկուայի քաղաքական ուղեգիծը եւ միայն 6 տոկոսն է, որ արդիւնաւէտ է գնահատում այն քայլերը, որ իրականացնում են Դմիտրի Մեդվեդեւն ու Վլադիմիր Փութինը:

Աշխարհի պետություններից Ռուսաստանի նկատմամբ վստահութեան նման ցածր մակարդակ առկայ է նաեւ Քոսովոյում, որտեղ ռուսամէտ տրամադրութիւններ ունեցող քաղաքացիների թիւը չի գերազանցում 7 տոկոսը:

Ի դէպ, միւս պետութիւնը, որի ղեկավարութեան քաղաքականութիւնն արժանանում է Հայաստանի բնակիչների ջերմ աջակցութեանը, Ֆրանսան է: Հայաստանցիների 62 տոկոսը դրական եւ միայն 12 տոկոսն է բացասական գնահատում Մարքոզիի վարչակազմի գործունէութիւնը: Վրաստանում Ֆրանսային դրական են վերաբերում հարցուածների 43, Ատրպէյճանում՝ 42, իսկ Թուրքիայում՝ ընդամէնը 22 տոկոսը:

Միացեալ Նահանգների հանդէպ հայաստանցիների վերաբերմունքը եւս բաւական դրական է: 2010-ին անցկացուած հարցումների համաձայն, հայաստանցիների 50 տոկոսը դրական է գնահատում ԱՄՆ-ի ղեկավարութեան գործունէութիւնը, իսկ 32 տոկոսը՝ բացասական: Նշեմ, որ նախորդ երկու տարիներին Ուաշինգթոնի նկատմամբ վստահութեան ցուցանիշը Հայաստանում աւելի բարձր էր՝ 54 տոկոս: Ատրպէյճանում Միացեալ Նահանգների ներկայ վարչակազմի քաղաքականութեանը հաւանութիւն է արժանացրել հարցուածների 58, իսկ Վրաստանում՝ ընդամէնը 47 տոկոսի շրջանում:

Ընդհանուր առմամբ, Հայաստանի բնակիչները, ըստ Gallup-ի հրատարակած տուեալների, վատ չեն ընկալում նաեւ Գերմանիայի

Շարք էջ 18

Ազգային Երգերու Երեկոյ
Կազմակերպութեամբ՝
ԿԱՅԾ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
Նուիրուած՝
Կայծ Երիտասարդական Միութեան
100 ԱՄԵԱԿ-ին
Երեկոն պիտի խանդավառէ Լոնդոնէն սիրուած Երգիչ՝
ՍԱՄՈՒԷԼ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ
Տեղի կ'ունենայ Շաբաթ՝ Ապրիլ 9, 2011 Երեկոյեան
ժամը 8:30-էն սկսեալ Հ.Մ.Մ.-ի Կարօ Սողանալեան
սրահէն ներս, հասցէ՝ 1060 N Allen Ave. Pasadena
1887
Տոմսերու համար հեռաձայնել
(323) 592-9880
Մուտքի նուէր \$35.00

Չեր
Ծանուցումները
Վստահեցէք
«Մասիս»
Շաբաթաթերթին
T: (626) 797-7680
F: (626) 797-6863
massis2@earthlink.net

ԱՅՆԹԱՊԻ ԳԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻ ՅԻՇԱՏԱԿՈՒՄ ԱՊՐԻԼ 3-ԻՆ



Մեր պատմութեան հեռաւոր թէ մօտիկ անցալի, նաեւ մեր օրերու հերոսամարտերը փաստացի վկայութիւն են, որ հայ ժողովուրդը, ծանրակշիւ մարտահրաշքներու եւ մահացու հարուածներու դիմաց, թուրամորթ կրակորակներու չէ ցուցաբերած, այլ դիմած է արդար ինքնապաշտպանութեան: Վարդանանց հերոսամարտէն մինչեւ մեր Զարթօնքի շրջանը, ֆետայական շարժումը, Ա. Աշխարհամարտի օրերուն ու անկէ ետք, Սարգստապատի մէջ ու այլուր, տակաւին երէկ՝ Արցախի մէջ, հայը զարնուելու կողքին նաեւ զարկած է, «Քու սուրդ, մեր պարանոցը» պատմական խօսքին տուած է լիարժէք խորք, այն առումով, որ մեր պարանոցին ձեռք տուողը նաեւ կը ստանայ համարժէք պատասխան:

Մեր հերոսամարտերը տարուէ տարի ոգեկոչումի ու յիշատակումի կ'ենթարկենք՝ նա'եւ մենք մեզի յիշեցնելու, որ մեր սիրտերուն ու հաւաքական կամքին մէջ ամուր կը պահենք ինքնապաշտպանութեան, հայ մնալու եւ մեր հայրենիքով գոյատեւելու յանձնարարութիւնը:

Հայկական հերոսամարտերուն ոգեկոչման գլխաւոր դրօշակիրներն են հայրենակցական միութիւնները, որոնք տարուան ընթացքին յատուկ օրեր ունին իրենց հայրերուն ու պապերուն սիրա-

գործութիւնները վերապրելու:

Այնթապցիներու Մշակութային Միութիւնը կը կանգնի այդ միաւորներու շարքին, եւ ամէն Ապրիլի սկիզբին, կ'ոգեկոչէ Այնթապի հերոսամարտն ու զայն մարմնաւորողներուն յիշատակը:

Յառաջիկայ Ապրիլ 3ին, Կիրակի յետմիջօրէին, այնթապցիներ եւ այլ հայրենակիցներ դարձեալ ժամադրուած են իբրեւ ուխտապահներ: Հերոսամարտի յուշահանդէսը տեղի պիտի ունենայ Հայ Կաթողիկէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ սրահին մէջ, Կլենտօն: Միութիւնը լիովին պիտի արժեւորէ մշակութային միաւոր մը ըլլալու իր հանգամանքը. յայտազիրը կազմուած է ինամբով:

Վերապատուելի Պարգեւ Տարագճեան պիտի բանախօսէ հերոսամարտը կերտող անձնաւորութիւններու մասին, որոնց անձամբ հանդիպելու եւ ծանօթանալու բախտը ունեցած է: Յայտազիրին վրայ է երկու գիրքերու ներկայացում. առաջինը՝ միութեան նախագահ եւ պատուակալ ատենապետ Երուանդ Պապայեանի նորագոյն հատորն է. «Միրուած դէմքեր, գիրքեր, իրագործումներ եւ այլն», երկրորդը՝ հանգուցեալ Տոթթ. Յարութիւն Նազարեանի յուշերը՝ «Եղեռնէն վերապրողի յուշեր»: Յայտազիրը պիտի ունենայ նաեւ գեղարուեստական բաժին (երաժշտական): Ուրեմն, ժամադրուած ենք Ապրիլ 3ին:

ՀԱՄԱՏԵՂ ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ ՀԱՅՈՑ ՄԵԾ ԵՂԵՐՆԻ 91ՐԴ ՏԱՐԵԼԻՑԻՆ ԱՌԹԻ

Հայոց Մեծ Եղեռնի 91րդ տարելիցին առթիւ, Երկուշաբթի, Ապրիլ 25ին «Յիշատակ Մեռելոց»ի օրը, Առաջնորդանիստ Սրբոց Ղեկնողեանց Մայր Տաճարին մէջ տեղի պիտի ունենայ Սուրբ եւ անմահ պատարագ: Առաւօտեան ժամը 10:00ին ժամերգութիւն, ժամը 11:00ին՝ Սուրբ Պատարագ:

Սուրբ Պատարագը պիտի մատուցանէ Գերշ. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան: Արարողութեան պիտի մասնակցին նաեւ Հայ Կաթողիկէ եւ Հայ Աւետարանական Եկեղեցիներու հոգեւորականները:

Օրուան հոգեւոր պատգամը պիտի փոխանցէ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեան: Արարողութեան աւարտին Հոգեհանգստեան Մանաւոր Պաշտօն պիտի կատարուի մեր բիւրաւոր նահատակներու հոգիներուն համար:

Հաւատացեալներ սիրով կը հրաւիրուին Մայր Տաճար՝ միասնաբար աղօթելու եւ ոգեկոչելու մեր Ապրիլեան Եղեռնի նահատակներուն յիշատակը:

Աղօթենք, որ Աստուած իր երկնային լոյսերուն մէջ հանգչեցնէ մեր անմեղ զոհերուն հոգիները, անասան պահէ Հայց. Առաքելական Եկեղեցին եւ Մայր Հայրենիքը եւ Սուրբ Հոգին միութարէ համայն Հայ ժողովուրդը:

ԴԻԻԱՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

ՇԱՐԼ ԱԶՆԱԻՈՒՐ ՊԻՏԻ ՄԵԾԱՐՈՒԻ ՆԻԻ ԵՈՐՔԻ ՄԵՋ

ՖԼՕՐԷՆՍԱԻԱԳԵԱՆ Թարգ. Գ. Մ.

Յառաջիկայ Մայիսի 20ին, 2011 Ֆրանսահայ անուանի երգիչ Շարլ Ազնաւուր, Նիւ Եորքի մէջ պիտի մեծարուի պաշտօնական հանդիսութեան մը ընթացքին: Այս արտակարգ միջոցառումի հովանաւորն է Հայ Օգնութեան Հիմնադրամը, որ թէ իր հիմնադրութեան եւ թէ Հայաստանի անկախութեան 20 ամեակի գոյգ առիթներով կազմակերպած է Շարլ Ազնաւուրը պատուելու սոյն միջոցառումը: Հանդիսութեան ներկայ պիտի գտնուին աշխարհահռչակ անուանի երգիչներ, երգահաններ, արուեստագէտներ, ինչպէս նաեւ բարերարներ: Օրուան մեծարեալը՝ Շարլ Ազնաւուր ներկայ պիտի գտնուի որպէս Զուիցերիոյ մօտ Հայաստանի դեսպան եւ Ժընեւի ՄԱԿ-ի գրասենեակի Հայաստանի մշտական ներկայացուցիչ: Ներկայ պիտի ըլլայ նմանապէս Հայաստանի մօտ Ֆրանսայի արտակարգ լիազօր դեսպանը:



եալ վանաձորի Հայաստանի Տարեցներու Տանը: Նշենք նաեւ որ վանաձորի տունը անձնական նախաձեռնութիւնն է Ազնաւուրի եւ այս նպատակին համար ան հիմնած է Հայ Օգնութեան Հիմնադրամը (Ֆոնտ):

Իր հետ եղած հարցազրոյցէ մը կ'իմանանք թէ Ազնաւուր ունեցած է շատ յաջող ասպարէզային կեանք մը: Յարդ ծախած է 100 միլիոն արլոմներ եւ յօրինած հազար երգ, ինչպէս նաեւ դերեր խաղցած է 60 ֆիլմերու մէջ: Այս բոլորին աւելնելով ան նմանապէս բարեգործական ծառայութիւններ կատարած է Հայաստանի ժողովուրդին, մասնաւորաբար 1988ի աղետալի երկրաշարժէն ետք:

Շահուր վաղինակ Ազնաւուրեան ծնած է Փարիզի մէջ 87 տարիներ առաջ: Իր ծննդեան օրն իսկ իր ծնողները ճաշարան մը բացած են: Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի տարիներուն

Շարք էջ 18

ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՅՆԹԱՊԻ ԿԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻ 91-ՐԴ ՏԱՐԵԼԻՑԻՆ

Կազմակերպութեամբ՝
ԱՅՆԹԱՊԻՑԻՆԵՐՈՒ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Հանգստաւարտութեամբ՝ ՏԻՎԻՆ ԹԱԿՈՒՆԻ ԱՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆԻ

Գլխաւոր քսեմութեամբ՝
 ՎԵՐԱՊԱՏՈՒՆԵԼԻ ՊԱՐԳԵՒ ՏԱՐԱԳՅԵԱՆ «ԷՆԴՐՈՍԱՄԱՐՏԻ ԱՆՃՆԱՎՈՐՈՒՄԻՆ»

Նաեւ գիրքերու ներկայացում՝
 ՊՐ. ԵՐՈՒՆԱԿԻ ՊԱՊԱՅԵԱՆԻ «ԲԵՐՈՒՄ ԳԵՐՆԵՆ, ԳԻՅԵՆ, ԻՊԱԳՐՈՒՄԻՆ, ԵՆՍԵՆ»
 ՏՕՐԹ. ՏԱՐՈՒԹԻՒՆ Յ. ՆԱԶԱՐԵԱՆԻ «ԵՂԵՐՆԵՆ ԿԵՂԵՆԵՆ ԿԵՂԵՆԵՆ»

ԳԵՂԱՐՈՒԹԵՄՏԱԿԱՆ ԺՈՒ ԵՄՏՏԱԳԻՐ

Կիրակի, 3 Ապրիլ 2011, կէսօրէ ետք ժամը 4:00-ից
 Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայ Կաթողիկէ Եկեղեցւոյ
 «Ռէյնբօս Եւ Անի Գույումճեան» սրահին մէջ
 1510 E. Mountain St., Glendale, CA 91207

ՀԻՄՆԱԾՐՈՒԹԻՒՆ ԿՐԻՏԵԼ ԱԶՆԱ

ARMENIAN AINTABTYZ CULTURAL ASSOCIATION
 Presents
THE 91ST ANNIVERSARY COMMEMORATION OF AINTAB HEROIC RESISTANCE

Master of Ceremonies MRS. TAKOUHI ARZOUMANIAN
 Keynote Speaker REV. BARKEV DARAKJIAN

Presentation of Books
 MR. YERVANT BABAYAN's "Beloved Faces, Books, Accomplishments, Etc."
 DR. HAROUTUNE NAZARIAN's "Memoirs of a Genocide Survivor"

WITH A CULTURAL PROGRAM

Sunday, April 3, 2011, at 4:00 p.m.
 at St. Gregory Armenian Catholic Church, Kouyoumjian Hall
 1510 E. Mountain St., Glendale, CA 91207

REFRESHMENTS & RECEPTION ALL ARE WELCOME

Massis Weekly

Volume 31, No. 11

Saturday, APRIL 2, 2011

SDHP and ACE Organize a Conference on “Peace and Security in the Caucasus” at the French National Assembly



Conference on “Peace and Security in the Caucasus: What is the Future of the Region?”

PARIS -- On Friday, the 25th of March, a conference-debate on “Peace and Security in the Caucasus: What is the Future of the Region?” was organized by France’s Social Democrat Hunchakian Party and the Armenian Council of Europe.

Dedicated to the 20th anniversary of Armenia’s independence, the conference was held at France’s National Assembly (the lower house of Parliament of France). The conference featured well known intellectuals including; economics professor Gérard Ashdjian, president of “Deynergies” and former president of “GDF International” Jacques Deyirmendjian, Doctor of Geopolitical Sciences, professor of international relations in the

“ESG Paris” Frederick Ansel, Doctor of Political Sciences Talin Papazyan, the former Armenian Deputy Defense Minister and SD Hunchakian Party Central Committee member Vahan Shirkhanyan and researcher at the French Institute of Geopolitics Julien Zarifyan.

The conference attendees and participants were greeted by Mr. Arman Tosun who gave the welcoming address on behalf of the conference’s organizing committee. Representative and Mayor of Issy-les-Moulineaux, Hauts-de-Seine, André Santini welcomed the conference and congratulated ACE on taking on such an important subject matter. A mes-

Continued on page 2

Raffi Hovannisian Ends His Hunger Strike SDHP Chairman Visits With Hovannisian



Raffi Hovannisian announcing the end of his hunger strike

YEREVAN -- Opposition leader Raffi Hovannisian ended his more than two-week-long hunger strike in Yerevan’s Liberty Square on Wednesday, citing appeals from scores of well wishers and what he called a positive change in public mood.

Hovannisian declared the end of “the first act of the freedom fast” at a ceremony attended by members of his family and several dozen supporters of his Zharangutyun (Heritage) party.

Father Grigor Hovhannisyan of the Armenian Apostolic Church was on hand to lead a prayer service and bless a loaf of bread on the occasion. “Mr. Hovannisian, I should ask you

tear off a symbolic chunk from this bread,” he said. “May God help you.”

Hovannisian, flanked by his wife Armine and older son Garin, duly obliged as the small crowd broke into applause.

Hovannisian began the hunger strike on March 15 in protest against the state of affairs in Armenia and the government’s perceived failure to address problems facing the country. He has indicated that the holding of snap presidential and parliamentary elections is among “radical solutions” sought by him and his party.

Continued on page 4

Orhan Pamuk Convicted of Insulting Turkishness

ISTANBUL -- Turkish Nobel Prize-winning author Orhan Pamuk has been convicted of “insulting Turkishness” and ordered to pay nearly \$4,000 in compensation. He had written in 2005, “The Turks have killed 30,000 Kurds and 1 million Armenians in this land.” Pamuk has 15 days to appeal the court decision levying the fine, according to the legal procedures.

Pamuk is Turkey’s most prominent writer. He received a Nobel Prize for literature in 2006.

The prominent Turkish writer was sued in 2005 by five people, including lawyer Kemal Keriñsiz, the head of the Lawyers’ Association at the time and currently under arrest in the Ergenekon court case, as well as four other people who are relatives of soldiers killed in action. They accused Pamuk of “having accused all Turkish people.” The Sisli court in Istanbul initially rejected to hear the case, arguing that “the complainants are simply individuals of the Turkish nation” and thus it was impossible to accept that individual rights had been violated.



Turkish Nobel Prize-winning author Orhan Pamuk

Keriñsiz then appealed the case to the Supreme Court of Appeal, which decided to reject the court decision and thus asked the Sisli court to consider the case once more. After the latter’s resistance, the file was sent to the Supreme Court of Appeal’s General Committee. The committee decided in 2009 that the case concerned individuals and had to be considered by the court.

Japan Contributes to the Armenian Education Benevolent Union



AEBU representatives with the Ambassador of Japan to Lebanon

Supporting the Armenian Education Benevolent Union’s effort to improve AEBU’s Nor Hadjen socio-medical dispensary’s medical equipment, the Japanese government awarded AEBU a grant contract of \$63,457 US dollars. These funds will be utilized in AEBU’s ongoing proactive efforts of improving the health conditions of Lebanese Armenians specifically along with the general Lebanese populace.

The grant was awarded at a signing ceremony conducted by the Ambassador of Japan to Lebanon Mr. Koichi Kawakami and President of Armenian Education Benevolent Union, Mr. Aram Malian, at the Embassy of Japan on March 23, 2011.

The awarded grant is part of the “Grant Assistance for Grass-roots Human Security Project (GGP)” of Japan, which supports development projects at the grass-roots level proposed by such bodies as nongovernmental organizations (NGOs) such as AEBU as well as local government authorities in Lebanon.

SDHP Delegation Holds Consultative Meetings in France

PARIS -- Social Democratic Hunchakian Party Central Committee Board Chairman Setrak Adjemian, along with Board Member and former Deputy Defense Minister of Armenia Vahan Shirkhanyan, led a delegation of France's SDHP Central Committee in distinct meetings with Archbishop Norvan Zakarian, Primate of the Diocese of the Armenian Apostolic Church of France, Armenia's Ambassador to France, Vigen Tchitechian, as well as permanent representative of Nagorno-Karabakh Republic to France, Hovhannes Gevorgyan.

During their meeting with Archbishop Zakarian, the SDHP delegation discussed the continued endeavor in the Armenian Diaspora for the preservation of the Armenian culture and identity.

During the meeting with Ambassador Tchitechian, SDHP leadership proposed the formation of a Pan-Armenian Council, to be utilized in establishing better communication and relations between the Diaspora and Armenia. It was further stated that the

Pan-Armenian council should be formed with the participation of Armenia, NKR, the traditional political parties operating in the Diaspora, representatives of communities, as well as prominent Armenians.

The conversation between the representative of the Republic of Artsakh, Hovhannes Gevorgyan and the SDHP leadership, emphasized the increased cooperation between the SDHP structures worldwide and the government of Artsakh, with efforts of the former specifically in France, as well as Europe to raise the right of self determination of the people of Artsakh, as well as combat the continued propaganda campaign against that right.

The meetings proceeded a conference-debate on March 25 titled, "Peace and Security in the Caucasus: What is the Future of the Region?" The conference-debate was organized by France's Social Democrat Hunchakian Party Central Committee and the Armenian Council of Europe and was held at France's National Assembly (the lower house of Parliament of France).

Armenian Council of Europe Officially Launched

PARIS -- France's Social Democrat Hunchakian Party Executive Committee proudly announced the official launch of the Armenian Council of Europe during a forum held at the "Nazarbek" Armenian Youth Centre in Alfortville, France.

The forum's topic of discussion surrounded on the current state of affairs in Armenia, the geopolitical circumstances facing Nagorno-Karabakh, the viewpoint of the SDHP in Armenia as well as in the Diaspora and the resulting goals of the ACE.

During the forum, Mr. Kevork Satchlian; of Frances SDHP Executive Committee, detailed the importance of the European branch of the Armenian Council, "similar to its counterpart; the Armenian Council of America, will aggressively pursue the active partici-

pation of Armenians in Europe to work in the political arena to serve the Armenian cause and the Republics of Armenia and Nagorno-Karabakh."

Among the forums participants were; Social Democratic Hunchakian Party Central Committee Board Chairman Setrak Adjemian, along with Board Member and former Deputy Defense Minister of Armenia Vahan Shirkhanyan, participated in the forum on behalf of the SDHP Central Committee, and Mr. Khatchik Kechichian, represented the Armenian Council of America.

The forum ended with a question and answer session where the delegation was able to interact with the SDHP members and European Armenian community leaders from Cyprus, Italy, Great Britain, Germany and France.

WikiLeaks: Hrant Dink Spoke About Negative Developments in Turkey

ISTANBUL -- One of the WikiLeaks-published documents revealed conversation between American diplomats and Hrant Dink, chief editor of Agos newspaper assassinated in 2007.

Turkish Haberler newspaper published a document according to which U.S. consul in Istanbul Deborah Jones had sent a report concerning Hrant Dink.

"Armenian and Turkish human rights defender Hrant Dink, became a victim of a murder on January 19, which is a great loss for Turkey. Our diplomats working in Turkey often met with Hrant Dink. The last meeting took place on November 14, 2006.

During the meeting Dink said the following: "History shows that negative phenomena occur in society due to

nationalism, not religion. Ethnic minorities in Turkey are presented as religious communities, I oppose it. Armenians lived in these territories for more than 4 thousand years and it is a pity that nowadays they have a status of religious community.

Any manifestation of nationalism can be controlled by a "deep state". There is a huge difference between today's Turkey and Turkey 30 years ago. Premier Erdogan was the enemy of Christians and did not recognize European values, but now there is a party with Islamic roots (he means ruling Justice and Development Party), which works to strengthen ties with the West.

History reveals that secularism was used for religious interests. We are advancing towards secularism

Conference on "Peace and Security in the Caucasus"

Continued from page 1

sage of encouragement and congratulations was read on behalf of the Vice-Chairman of the Foreign Affairs Committee in the National Assembly; Deputy François Rochebloine. The Armenian Ambassador to France Vigen Chitechyan emphasized the significance of the subject matter taking place within France's National Assembly and the importance for the security in the region.

The conference-debate was mod-

tics of the region. Emphasizing the strengths and weaknesses of the U.S., the various forms of levers at its disposal in the region, and the historical and current relations the U.S. has towards Turkey and Georgia (pre and post Russo-Georgia war of August 2008). Zarifian also reflected on the differing roles and attitudes of the U.S. administrations and its ambassadors towards Armenia and the region.

Armenian former Deputy Defense Minister Vahan Shirkhanyan examined the military capabilities of the region,



Guests with conference organizing committee members

erated by Mr. Ara Toranian; Editor in Chief of the Nouvelles d'Arménie Magazine.

Professor of economics Gérard Ashdjian presented the evolution phases of Armenia's economy since independence. Professor Ashdjian also examined the greater dependence on importation through the existing axes of transportation (Iran, Armenia, Georgia), and the significance of the continued dependence on various countries (USA, Germany, France, Russia, Turkey, Iran, and Georgia) for differing economic needs.

President of "Deynergies," Jacques Deyrirmendjian, presented on the energy resources and needs of the region and the international energy market. Emphasis was given to the geopolitical nature of the existing oil and gas pipelines, the proposed future pipelines and the emergence of new technologies as well as alternative energies and how they may affect the region politically and economically as a whole.

Professor Frédéric Encel touched upon the ever evolving and convoluted geopolitics of the region; specifically relationships between the Arab world, Turkey, Iran and Israel and its consequences on the region. Furthermore, Professor Encel examined Israel's foreign policy and the role of the Jewish lobby within the United States and their role in U.S. relations towards Turkey, the region and recognition of the Armenian Genocide.

Julien Zarifian addressed the role the United States plays in the geopoliti-

the existing military ties in the region and the prospects of regional instability and military aggression. Mr. Shirkhanyan specifically analyzed the current state of war between the Republics of Armenia / Nagorno-Karabakh and Azerbaijan, and the potential outcomes if an active war were to arise again between the parties.

Taline Papazian examined the geopolitical boundaries of the Karabagh conflict: the motivations of the different parties in the region that resulted in the conflict, the military tactics and strategies taken by the different parties during the height of the conflict, and the policies taken within the region and the international superpowers towards the current frozen war of attrition and propaganda that is the present status quo.

Mr. Setrak Adjemian; Chairman of the SDHP Executive Committee, stressed the importance of organizing such educational conferences, thanking the organizing body and wishing the newly launched Armenian Council of Europe continued success in its activities towards a notable intentions. After the conference's presentations, a question-answer session was conducted, giving the audience an opportunity to ask and discuss the differing viewpoints towards peace and stability of the region.

The conference concluded with Mr. Saro Mardiryan expressing the organizer's gratitude towards the participants, the honored guess as well as the French Parliament for providing the venue for the event.

through democracy. However, the Kemalists are still afraid of it".

Asked which of the Turkish parties is secular, Dink named Justice and Development Party. "The Kemalists

are not democrats. Under their rule I stood trial for being Armenian. I haven't faced such attitude under Islamic government", says the report of the American diplomat.

Charles Aznavour to be Honored in New York

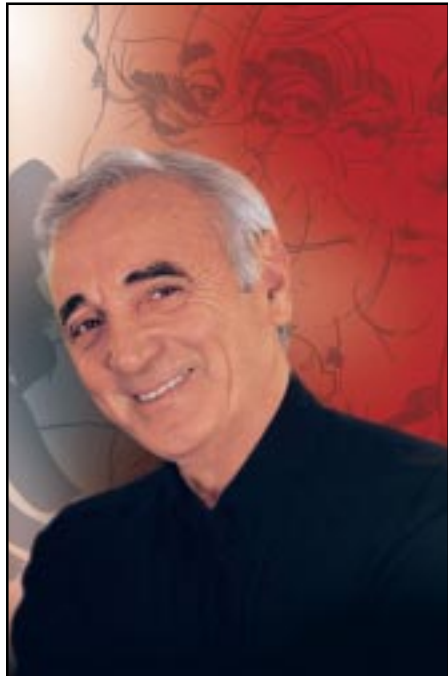
By Florence Avakian

NEW YORK -- Mark Friday evening, May 20 on your calendars.

It marks an extraordinary event, sponsored by the Fund for Armenian Relief (FAR) that celebrates both the 20th anniversary of Armenia's independence, as well as one of the world's greatest singers, showmen, songwriters and philanthropists, Charles Aznavour. He is also Armenia's ambassador to Switzerland, Armenia's permanent delegate to the United Nations in Geneva, and French ambassador-at large to Armenia.

Liza Minnelli to Introduce Aznavour

The gala tribute will take place at New York's elegant Cipriani Wall Street venue, located at 55 Wall Street, with a reception starting at 7 P.M., and dinner with a special program at 8 P.M. Introducing Aznavour will be famed singer Liza Minnelli, and Master of Ceremonies will be well known actor Eric Bogosian, both of whom are some of the many dignitaries and friends of the honoree on the "Honorary Committee of Tribute to Aznavour". Other known personalities on the committee include songwriter Sir Elton John, singer Celine Dion, film producer Atom Egoyan, and the Ambassadors of France and Armenia to the



composed about 1000 songs, and acted in 60 films. In addition, his philanthropic work has been prolific in helping the people of Armenia since the 1988 tragic earthquake.

He was born Shahnour Vaghenag Aznavourian, 87 years ago in Paris of Armenian parents who opened their own restaurant the day he was born. When World War II came, Aznavour's father joined the French army and his parents closed the restaurant. Raised in an



Charles Aznavour at FAR office in Yerevan

United States and the United Nations.

The evening's proceeds will benefit the disadvantaged elderly people of Armenia, including the Vanadzor Old Age Home in Armenia, a loving, nurturing refuge for older Armenians who have no other means of support. The Vanadzor home was started by Aznavour who personally requested the Fund for Armenian Relief to assume responsibility for its upkeep and operation.

This year marks the tenth anniversary of the unique collaboration between Aznavour Pour L'Armenie and FAR. "FAR and Aznavour share the same mission of working to have Armenia become a prosperous, democratic country insuring a comfortable life for its people," said FAR Executive Director Garnik Nanagoulian.

A Fearless Survivor

"I have the guts to do anything," Charles Aznavour said to me in one of my several exclusive interviews with him. And that has been the motto of his extraordinarily successful life and career. He has sold 100 million albums,

atmosphere of "music, love and poverty", Aznavour was encouraged to entertain. To help support the family, he joined a touring children's company, and even hawked newspapers on boulevards, acquiring the famous "frog" in his throat.

"I learned about songs and music from my father and about theater and poetry from my mother. I grew up among singers, actors, dancers who were Armenian and Russian in a Jewish ghetto. Can you imagine what a beautiful combination that is," he says animatedly during an interview, smiling disarmingly, and communicating with gesturing hands and expressive penetrating eyes, his most impressive feature.

But success was not always his constant companion. Making his stage debut at 9 as an actor-dancer, he spent 20 years fighting to get to the top of the theatrical world, seeing his personally written songs only become famous when sung by Edith Piaf, Mistinguett, Maurice Chevalier, Juliet Greco, among many others.

Armenia's Cosmic Ray Division Registers First Violent Blast of 24th Solar Cycle Now Ramping up Toward a Solar Maximum in 2013

The Cosmic Ray Division (CRD) of the Yerevan Physics Institute registered the first violent solar eruption of the 24th Solar Cycle on its cosmic ray monitoring

The sun unleashed its strongest solar flare in nearly five years on Feb 15, 2011, sending a massive wave of charged particles toward Earth. The Coronal Mass Ejection (CME), a huge cloud of charged particles, reached the earth in approximately 3 days triggering a sizeable geomagnetic storm and a deep Forbush decrease (Fd). Fd is a rapid decrease in observed galactic cosmic ray intensity following a CME arrival. A variety of cosmic ray particle detectors at the Aragats Space Environmental Center (ASEC) in Armenia and the Space Environmental Viewing and Analysis Network (SEVAN), a worldwide network, registered the Fd in minute detail.

For more information on the Cosmic Ray Division visit www.crdfriends.org.

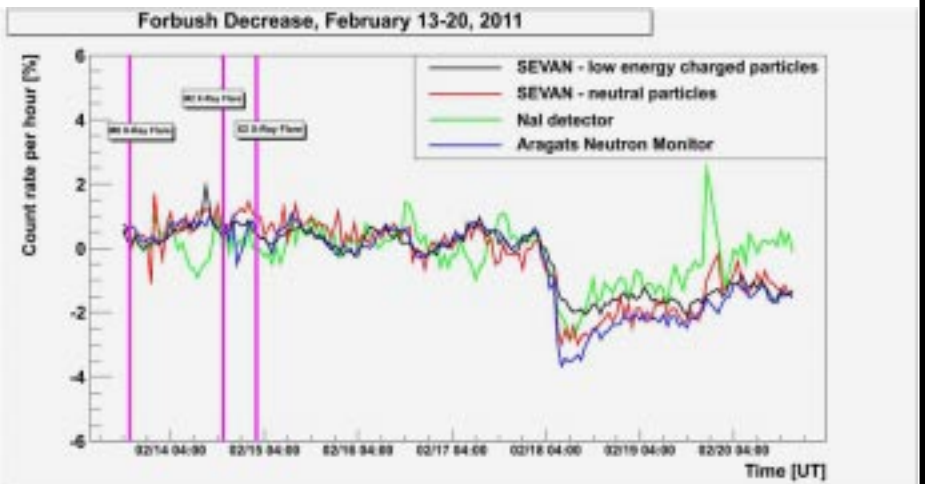


Figure 1: Pressure corrected time series of ASEC particle monitors. This figure shows the intensity variation of the neutral and charged particles measured on Mt. Aragats at 3200 m above sea level.

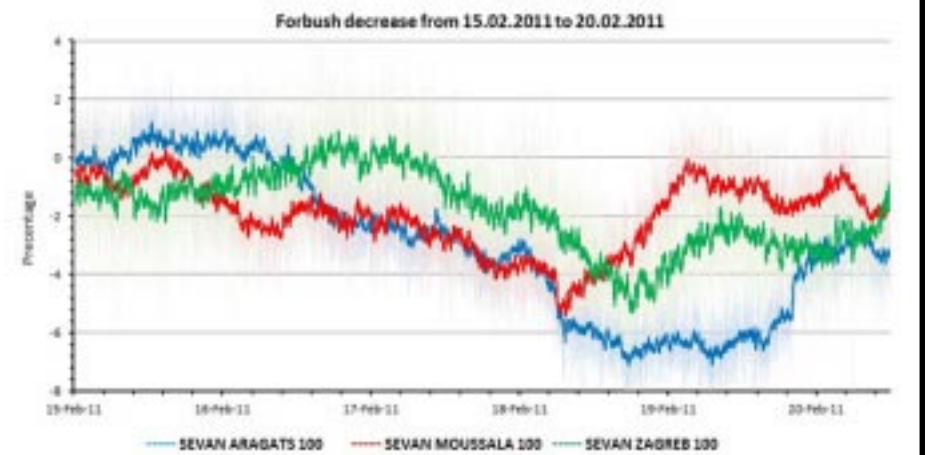


Figure 2: Pressure corrected time series of SEVAN particle monitors. This figure demonstrates the first results from the SEVAN detectors in Armenia, Bulgaria and Croatia, simultaneously registering Fd. The data from monitors located at different longitudes, latitudes and altitudes allows CRD to untangle solar-terrestrial connections and test simulations of fast solar wind interaction with the earth's magnetosphere.

"I became a successful writer very slowly. My songs became so popular in France that one day they accepted the man who wrote them. I started the kind of song that faces the reality of life - everyday movement, everyday feelings, everyday story. Nobody before wrote anything about deaf-mute love, homosexual love, a song about an ugly woman. They were all afraid. I've done it. Everybody else came after me."

Fantastic Charisma

Since those difficult days, Aznavour has ridden the top of the performing crest. His best has been described in eloquent terms, as "fantastic charisma", electric magic". He describes it as the "hunger of succeeding, of achieving something. Any entertainer who achieves something important has a monstrous attitude. Piaf was a monster. I'm a monster. We're frightening people."

Though described as the Frank Sinatra of France, he has sung in nine languages in the world's most famous musical venues, including Carnegie, and

Radio City Music halls. His songs, such as She, Dance in the Old Fashioned Way, Yesterday When I Was Young are regular staples in the international record-selling markets, and have been performed by world famous singers. His song 'Ils sont tombés' (They Fell), his song dedicated to the victims of the Armenian Genocide became a best-seller in many countries.

Aznavour's best known film, Shoot the Piano Player which has been screened countless times, will again be shown at Lincoln Center's Walter Reader Theatre in the near future.

In 1998, Aznavour was named Entertainer of the Century by CNN and international users of Time Online. The recipient of numerous other honors, including the "National Order of the Legion of Honor", and the "National Hero" of Armenia, he is married to his third wife, has six children, and currently lives in Geneva, Switzerland.

More information about the FAR Cipriani tribute can be obtained on www.farusa.org, or by calling (212)889-5150.

Friends of UCLA Armenian Studies to Honor Vatsche Barsoumian

The Friends of the UCLA Armenian Language and Culture Studies will be holding its Ninth Annual Banquet at the UCLA Faculty Center (480 Charles E. Young Drive) on Sunday, April 3, 2011 (reception at 6:00 p.m. followed by dinner and program).

On the occasion of each banquet, the Friends group honors an individual with the Narekatsi Medal of Achievement for outstanding contribution to Armenian culture. This year, the recipient of the medal is prominent musicologist-composer-conductor Vatsche Barsoumian, founder and Director of the Lark Musical Society of Glendale for his life-long achievement in the field of music within the domain of Armenian culture.

Mr. Barsoumian will be introduced by renowned composer and musicologist, Tigran Mansurian. Mr. Mansurian holds a doctorate from the Komitas State Conservatory where he later taught contemporary music analysis. In a short time he became one of Armenia's leading composers, establishing strong creative relationships with international performers and composers. He was the director of the Komitas Conservatory in the 1990s. He has recently retired as administrator and teacher, and concentrates exclusively on composition. Mansurian's musical style is characterized mainly by the organic synthesis of ancient Armenian musical traditions and contemporary European composition methods. His oeuvre comprises orchestral works, concerti for strings and orchestra, sonatas for cello and piano, string quartets, madrigals, chamber music and works for solo instruments.



The short musical program presented by the Lark Ensemble will comprise works by Ashot Kartalyan, Ara Gevorgyan J.S. Bach and Artashes Kartalyan.

The Master of Ceremonies will be Mr. Zaven Khanjian, who holds a Bachelor's in business administration from the American University of Beirut, is an active member of the community serving in leadership capacities at the Armenia Fund, the Armenian Evangelical Union of North America, the Merdian Armenian Evangelical School, Haigazian University of Beirut and others including the Armenian American Real Estate Association. Mr. Khanjian is author of "Ays dune kugt e te ims?" (Is this house yours or mine?). He regularly contributes articles to the Armenian press.

Armenian Studies Program California State University, Fresno

Prof. Sergio La Porta to Speak on "L'Inferno armeno: Some Readings of Dante in Modern Armenian Literature"

FRESNO -- Dr. Sergio La Porta, holder of the Haig & Isabel Berberian Chair of Armenian Studies at Fresno State will speak on "L'Inferno Armeno: Some Readings of Dante in Modern Armenian Literature" at 7:30 PM on Thursday, April 7, 2011, in the University Business Center, Alice Peters Auditorium, Rm. 191, on the Fresno State campus.

The lecture is part of the Armenian Studies Program Spring Lecture Series and is co-sponsored by the Armenian Students Organization at Fresno State

In the early decades of the 14th c., Dante Alighieri composed his famous *Commedia*, later styled *divina*. Despite its serious and theological nature, the *Divine Comedy* was not written in Latin, but in a new language fashioned by Dante called 'Italian'. His tour of hell, purgatory, and heaven became one of the foundation stones of Italian and of world literature.

From the second half of the 19th c. through the 21st century, several translations of selections from and of the entire *Divine Comedy* of Dante were rendered both into Classical and Modern Armenian. The significance and power of this work was not lost on modern Armenian poets who were crafting their own new language. Both the figure and

the figuration of the Italian poet left their mark on Armenian authors.

This lecture will look at several instances in which modern Armenian poets, including Bedros Tourian, Daniel Varujan, and Eghishe Charents', share resonances with the medieval Italian poet's *Inferno*.

Dr. La Porta is Berberian Professor of Armenian Studies at Fresno State and teaches a variety of Armenian Studies courses. He earned his Ph.D. from Harvard University and wrote his thesis on the third volume of Grigor Tat'ewac'i's *Book of Questions*. His most recent publications include a three-volume study of the earliest Armenian commentaries on the *Heavenly Hierarchy* attributed to Dionysius the Areopagite (Peeters, 2008); a volume co-edited with Prof. Shulman on *The Poetics of Grammar and the Metaphysics of Sound and Sign* (Brill, 2007); and several articles on medieval Armenian political, religious, and intellectual history. His current areas of interest include apocalyptic literature in the Armenian tradition; the history of Greater Armenia between the Seljuk and Mongol invasions; and the influence of the works attributed to Dionysius the Areopagite on Armenian spirituality and theology. The lecture is free and open to the public.

KCET to Air 'Armenian Minstrels' New Documentary by Filmmaker Hagop Goudsouzian



LOS ANGELES -- KCET, independent public media for Southern and Central California, will be presenting a special night of programming featuring back-to-back documentaries by filmmaker Hagop Goudsouzian on Tuesday, April 5, in observance of Armenian Remembrance. Larry Zarian, Vice Chair of the California State Transportation Commission and former mayor of Glendale, will host the evening with his son – film and television actor Gregory Zarian. *Armenian Minstrels* begins at 8:00 p.m., followed by *Armenian Exile* at 9:30 p.m.

Armenian Minstrels – the newest film in Goudsouzian's trilogy of documentaries showcasing the vibrant culture and rich history of Armenia – traces the long tradition of folk music through performances and interviews with musicians and fans.

In *Armenian Exile* (2009), his second film, Goudsouzian paints a self-portrait in which he pursues a greater understanding of his cultural roots. In 1988, Nagorno-Karabakh's war for independence was in the headlines worldwide. Halfway across the world in Canada, Goudsouzian's peaceful world was suddenly shaken: "I had forgotten I was Armenian, until I saw the courage of these people who had never forgotten who they were and knew what they had to do." Seeking clarity of both history and self, Goudsouzian reflects on Armenian identity, which is at the heart of all his films.

About the filmmaker

Born in Egypt, Hagop Goudsouzian is of Armenian descent and currently lives in Toronto. In partnership with TVOntario TFO, he has produced and directed a number of television and documentary series.

Raffi Hovannisian Ends His Hunger Strike

Continued from page 1

In a short speech, Hovannisian acknowledged on Wednesday that his high-profile action has not changed "the consciousness and policies of the current authorities." But he said he has achieved a change in "the public consciousness" that will make Armenians less tolerant of corruption and other government abuses.

Doctor Tina Malkhasian, who works a state-run policlinic in Yerevan, and was examining Hovannisian's medical condition on a daily basis ever since he began the protest, had expressed concern about his health and urged him to stop refusing food.

"We are already concerned. My personal request to him is to stop," she told RFE/RL's Armenian service after the latest medical check-up conducted on the spot.

Malkhasian was worried about Hovannisian's fluctuating blood pressure and warned of serious damage to his liver, kidneys and eyesight if he continued the action.

SDHP Chairman Setrak Ajemian Visits with Hovannisian

On Tuesday March 29, 2011, So-

cial Democratic Hunchakian Party Central Committee Board Chairman Setrak Ajemian visited the leader of the Zharangutyun (Heritage) party Raffi Hovannisian on the 15th day of his hunger strike against the Armenian government.

After a warm and jovial conversation, the two discussed the current political and social state of affairs in Armenia. Mr. Ajemian urged Hovannisian to cease his hunger strike. "All of the issues that you have raised as the cause for your hunger strike, are also issues of grave concern to the Hunchakian party, yet the status of your health is also of concern to us. We feel that it would be more proper to continue your parliamentary work; the people's mandate, and address the issues that concerns us all; nothing is as important as your health, without it you cannot continue to fight for these issues we hold dear." said Mr. Ajemian.

Hovannisian in turn thanked Mr. Ajemian for his kind words and concerns but indicated that he will continue "as long as my will allows."

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՄԻՋԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԱՅՑԸ ՎՐԱՍՏԱՆ

ՅՈՎԱՏՔ ՎԱՐԴՈՒՄԵԱՆ

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Յունիս ամսին կը մեկնի Վրաստան, բայց՝ միջեկեղեցական այցով: Մարտի 17-ից 19-ը Մայր Աթոռ Սրբ. Էջմիածնում տեղի է ունեցել Գերագոյն հոգևոր խորհրդի հերթական ժողովը, որը նախագահել է Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը: Ի թիւս այլ հարցերի, ժողովն անդրադարձել է նաև Վրաց եկեղեցի եւ Վիրահայոց թեմ վեհափառ Հայրապետի կատարելիք միջեկեղեցական եւ հովուապետական այցին, որը նախատեսված է իրականացնել առաջիկա Յունիս ամսին: ՀԳԽ-ում ներկայացուել է այցի ծրագիրը:

Հետաքրքիր է, որ մինչ օրս Սրբ. Էջմիածնից ստացուող բոլոր պաշտօնական հաղորդագրութիւններում նշուած էր՝ - վեհափառ Հայրապետի հովուապետական այցը Վրաստան եւ Վիրահայոց թեմ, հիմա աւելացել են - Վրաց եկեղեցի- եւ -միջեկեղեցական- բառերը: Հնարաւոր է, որ Վրաց եկեղեցին համաձայնութիւն է տուել Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի այցին, եթէ այն կրի միջեկեղեցական բնոյթ: Չի բացառուում, որ այս այցի ընթացքում հնարաւոր լինի լուծել Հայ Առաքելական եկեղեցու կարգավիճակի հարցը: Ի վերջոյ, ինչու՞ն է խնդիրը: Բանն այն է, որ մինչեւ 2005թ-ը Վրաստանի քաղաքացիական օրէնսգրքով սահմանուել է, որ բոլոր կրօնական կազմակերպութիւնները կարող են գրանցուել որպէս հրապարակային իրաւաբանական անձեր: Սակայն որեւէ կրօնական կազմակերպութեան գրանցման համար պարտադիր է Վրաստանի կառավարութեան նախաձեռնութիւնը: Իսկ այդպիսի նախաձեռնութիւն Վրաստանը հանդէս է բերել միայն Վրաց եկեղեցու համար, եւ՝ վերջ: Մնացեալը համարուել են օրէնքից դուրս: Յետագայում Վրաստանի իշխանութիւնները զգալով, որ իսխտուում են այլ կրօնական համայնքերի իրաւունքները, 2005թ-ին փոփոխութիւն են կատարել քաղաքացիական օրէնսգրքում եւ կրօնական կազմակերպութիւններին՝ այդ թւում նաեւ Հայ Առաքելական եկեղեցուն, թոյլատրել են գրանցուել որպէս մասնաւոր, շահոյթ չհետապնդող կազմակերպութիւն: Փաստօրէն, Վրաստանում 1500 տարուայ ներկայութիւն ունեցող Հայ Առաքելական եկեղեցին պիտի այժմ գրանցուի իրաւաբանութեան տեսակէտից որպէս նորաստեղծ, շահոյթ չհետապնդող կազմակերպութիւն՝ ինչպիսիք Վրաստանում հազարներ են: Ստացուում է, որ Հայ Առաքելական եկեղեցին այլեւս իրաւունք չի ունենայ յաւակնել այն հայկական եկեղեցիներին, որոնք նա իր կազմում ունեցել է մինչեւ 1917 թուականը: Աւելին, Վրաստանի պետութիւնը համաձայնագիր է կնքել Վրաց եկեղեցու հետ՝ Սահմանադրական համաձայնագիր, որով Վրաստանի տարածքում գտնուող բոլոր պաշտամունքի վայրերը համարուում են Վրաց եկեղեցու սեփականութիւնը՝ այդ թւում նաեւ հայ-

կական բոլոր եկեղեցիները: Այսպիսի անմիտ ու ռասիզմ չիղեցնող կարգ չկայ աշխարհի ոչ մի երկրում: Այդ որ իրաւունքով Վրաց եկեղեցին պիտի դառնայ հայկական եկեղեցիների սեփականատէր: Հիմա ինչն է պահանջում Հայ Առաքելական եկեղեցին Վրաստանի իշխանութիւնից: Վրաստանը կարող է իր եկեղեցուն շնորհել ինչ կարգավիճակ որ ցանկանում է, անգամ՝ «սուպեր տիեզերական» կամ «սուպեր մայրցամաքային»: Դա իրենց խնդիրն է: Սակայն Հայ Առաքելական եկեղեցին ցանկանում է իրեն յարիր այնպիսի իրաւաբանական կարգավիճակ, որը թոյլ կը տայ հանդէս գալ որպէս հայկական եկեղեցիների սեփականատէր եւ ազատ իրականացնել եկեղեցական գործունէութիւն: Պարզ եւ հասկանալի պահանջ: Եթէ հարեւանդ չի յարգում թո պատմութիւնը, կրօնն ու եկեղեցին, ապա ինչու մենք պէտք է յարգենք նրա պատմութիւնը, կրօնն ու եկեղեցին: Նա, ով չի յարգում իմ պատմութիւնը, կրօնն ու եկեղեցին, նա չի կարող լինել իմ բարեկամը: Սակայն վերադառնանք Գերագոյն հոգևոր խորհրդին: Կարեւորը նա է, թէ ինչպէս կ'անուանուի այդ այցը՝ -միջեկեղեցական եւ հովուապետական- թէ՛ միայն -միջեկեղեցական-: Կարեւորը նա է, որ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը համաձայնեցնի վրացական կողմի հետ Վիրահայոց թեմի խնդիրները եւ այցելի Ջաւախք: Սակայն Սրբ. Էջմիածինը չի մանրամասնում այցի ծրագիրը: Գերագոյն հոգևոր խորհուրդը, լսելով Կ. Պոլսի պատրիարքական ընդհանուր փոխանորդ Տ. Արամ արքեպիսկոպոս Աթեշեանին պատրիարքութեան հիմնադրման 550-ամեակի առիթով ծրագրուած միջոցառումների վերաբերեալ, որոշեց Հայրենիքում եւս կազմակերպել յոբելեանական տարեթուի նշումը: Սակայն աւելի կարեւոր էր, որ եւրոպական թեմերում կազմակերպել միջոցառումներ, որպէսզի այդ երկրների հասարակութիւնների ու շարժումները հրաւիրել հայութեան վիճակին՝ թուրքիայում: Մի քանի հանդիսաւոր պատմագիտական միջոցառումները Հայաստանում ոչինչ չեն տալու Կ. Պոլսի պատրիարքարանի վիճակը բարելաւելու համար: Ներկայումս Եւրասիոնորդը շատ զգայուն է արձագանքում թուրքիայում պետութիւն-կրօնական համայնք խնդիրներին: Երրորդ հարցը, որ կարելի էր կարեւորագոյն համարել հայ աշխարհականների համար, դա թեմական-ծխական խորհուրդների խնդիրն է: Մէկ տասնեակից աւելի տարի է անցել, սակայն մինչ օրս չի հաստատուել այդ խորհուրդների կանոնադրութիւնը: Թէ ինչու է խուսափում Մայր Աթոռ Հայաստանի թեմերում թեմական-ծխական խորհուրդներ ստեղծելուց, պարզ չէ: Սակայն դատելով հաղորդագրութիւնից, դեռ երկար ժամանակ այդ կանոնադրութիւնը լոյս աշխարհ չի գալ, քանի որ այս անգամ էլ Գերագոյն հոգևոր խորհուրդն ընդամենը անդրադարձ է կատարել այդ թեմային:

ՊՈԼՍՈՅ «ԺԱՄԱՆԱԿ» ԹԵՐԹԻ ԽՄԲԱԳԻՐ ԱՐԱ ԳՈՉՈՒՆԵԱՆ ՇՕՇԱՓԵԼԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԶԻ ԱՎՆԿԱԼՈՒՄ ԹՈՒՐՔԻԱՅՈՒՄ

ՍԱՐԳԻՍ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ

Ստամպուլում լոյս տեսնող «Ժամանակ» հայալեզու օրաթերթի գլխաւոր խմբագիր Արա Գոչունեանի խօսքով, գալիք Յունիսին թուրքիական ընտրութիւններից յետոյ քիչ հաւանական է, որ շոշափելի փոփոխութիւններ տեղի ունենան Հայաստանի նկատմամբ մտայնութիւններում:

Շաբաթ օրը «Ազատութիւն» ռատիոկայանի հետ զրոյցում Գոչունեանը խորհուրդ տուեց հայաստանեան հանրութեանը մեծ յոյսեր չկապել թուրքիայում ապաստող խորհրդարանական ընտրութիւնների հետ:

«Ընտրութիւնները, իհարկէ, իրենց ազդեցութիւնն ունեցան հայ-թրքական յարաբերութիւնների նորմալացման գործընթացի սառեցման վրայ, որովհետեւ հակադիր քաղաքական ուժերը կարող էին այն շահարկել նախընտրական պայքարում», - ասաց Գոչունեանը՝ շարունակելով. - «Ընտրութիւնը պէտք է լինի այն, որ դժուարեցնող մի գործօն պակասելու է, բայց միակ գործօնը չէ»:


Նրա խօսքով, այն մարդկանց, շրջանակների համար, որոնք քաջատեղեակ էին հայ-թրքական յարաբերութիւններից, ամենեւին էլ անակնկալ չէ այսօրուայ վիճակը: Եւ բացի այդ, Գոչունեանի գնահատմամբ, հայ-թրքական յարաբերութիւնների վերաբերեալ թուրքիայում կայ որոշակի կոնսենսուս հասարակական ու պետական շրջանակների միջեւ:

«Հասարակական շրջանակների պատկերացումները այդքան էլ չեն տարբերուում պետական քաղաքականութիւնից՝ այն իմաստով, որ թուրքիան հիմա աւելի սպասողական դիրքի մէջ է: Երեւի սպասում է, թէ ուրիշ գործընթացները, որոնք ներազդում են այս հայ-թրքական յարաբերութիւնների վրայ, ինչ ընթացք կ'ունենան... Բայց հասարակութեան կեցուածքը եւ պետական քաղաքականութիւնը այդքան հակասութեան մէջ չեն»:

Ինչ վերաբերում է հայ-թրքական յարաբերութիւնների վերաբերեալ թուրքիայում առկայ մտայնութիւններին, Գոչունեանի ներկայացմամբ, դրանք կարծես թէ մնում են անփոփոխ. - «Թրքական կողմը Հայաստանի հետ յարաբերութիւնների բնականոնացման գործընթաց մտել էր՝ արդէն հաշուի առնելով մի շարք հանգամանքներ, մի շարք հաւասարակշուութիւններ: Այդ հաւասարակշուութիւնները ներառում են նաեւ Ադրբեջանի հետ յարաբերութիւնները»:

Ստամպուլեան «Ժամանակ» օրաթերթի գլխաւոր խմբագիրը անդրադարձաւ նաեւ վերջին շրջանում թուրքիայում քաղաքական որոշ կուսակցութիւնների կողմից՝ իրենց նախընտրական ցուցակներում ազգութեամբ հայ թեկնածուների ընդգրկման հարցին՝ նշելով, որ ներկայումս թուրքիայի քաղաքական ուժերի կողմից, կարծես թէ, աւելի լուրջ մտայնութիւն կայ թրքահայ համայնքի ներկայացուցիչներին երկրի քաղաքական կեանքի մէջ ներգրաւելուն:






ՀԲԸՄ ԱՐՏԱՆԱԶԳ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲԻ
ԽՆԴՈՒՔԻ ԵՐԵՎԱՆ

ՄԵՆՔ ԱՍԱՆԿ ԵՆՔ...

ԿԼԱՍԻԿՈՒԹԱԿԱՐԻ՝
ԳՐԻԳՈՐ ՍԱԹԱՄԵԱՆԻ



ՇԱԲԱԹ, 2 ԱՊՐԻԼ, 2011, ԵՐԵՎԱՆԵԱՆ ՓԱՍԵՐ 7:30-ից
ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՀԲԸ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿԵԳՐՈՒՄԻ ՄԷՋ

ՄՈՒՏՔԻ ԿՈՒՐ՝ \$50 (ՆԵՐԱԹԵԱՆ ԸՆԾ ԵՒ ԽՄԻՉԸ)

ՏՈՒՐՈՒՄ ՀԱՐԻՔ ԳՈՒՆ ՀԲԸ ԳՐԱԽՆԵԱՆԸ (626) 794-7942
(626) 710-3805

Tickets are also available at www.itsmyseat.com

ԱՐԱՍ ՀԱՅԿԱԶԻ ԳՐԱԿԱՆ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԻՒՆԸ ԱՍԵԼԻՔ ՈՒՆԻ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆԸ (ԾՆՆԴԵԱՆ 110-ԱՄԵԱԿԻ ԱՌԹԻԿ)

ՄԱՐԳԱՐԻՏ ԽԱԶԱՏՐԵԱՆ

Տարիներ առաջ գիտական հետաքրքրություններն արան համաստեղի (Համբարձում Կելենյան, 1895-1966) գրական աշխարհ, հիացաբնորանից ովկրանոսով բաժանուած այն հեքիաթային միջավայրով, որ գրողն ստեղծել էր Պոսթոնում:

Համաստեղի մտերիմներից երկուսը աչքի են ընկնում Հայկի նկարագրով: Խոսքս Արամ Հայկազի (Չեքմեհան, 1900-1986) - Յակոբ Խաչմանանի (1888-1968) մասին է: Փառք Աստուծոյ, Համաստեղի գրականութեան բաց էջերը լրացնելու հնարաւորութիւն եղաւ (ճիշտ է, դեռ շատ անելիք կայ, ու գրասեղանիս դարակում սպասում են «Համաստեղ. Մոտացուած էջեր»-ի հինգերորդ հատորի նիւթերը):

Հերթը Արամ Հայկազին է: Արամ Հայկազը (Եղեռնի նահատակ եղբոր անունն էր Հայկազ) Սփիւռքի հայ գրականութեան նշանաւոր դէմքերից է: Նա ծնունդով շապինգարահիսարցի էր, անցաւ Եղեռնի ճամբաներով, չորս տարի ապրեց քրդերի մէջ, մի քանի ամիս՝ Պոլսում, յետոյ եղբոր՝ Յակոբ Կարմիրեանի (1888-1970) հրաւերով տեղափոխուեց Նիւ Եորք, ուր օրուայ հայ վաստակելու հոգիս գումարեց ստեղծագործելու ամէնօրեայ տքնանքն ու ջանքը: 1 Գրողը պատմում է, որ կեանքի լաւագոյն շրջանը Պոլսի Կեղերոնական վարժարանում Յակոբ Օշականին աշակերտելու ամիսներն են եղել: Յետագայում մի քանի յօդուածները իր Ուսուցչի մասին, որին նուիրեց նաեւ «Մեր վարժապետները» յուշագրութեան հատուածներից մէկը: 2

Հայի թափառիկ կեանքում «Չորս աշխարհ» (Շապին Գարահիսար, Քիւրտիստան, Պոլիս, Ամերիկա) տեսած Արամ Հայկազը «իր գրականութեամբ մնացած է գաւառի տղայ. այսինքն՝ հայ ու հոգիով առողջ», ինչպէս գրում է Գուրգէն Միխիթարեանը «Յեղին ձայնը» ժողովածուի յառաջաբանում: 3 Նկատի ունենալով Համաստեղին եւ Արամ Հայկազին՝ Գ. Միխիթարեանը նշում է, թէ հայ գրականութիւնը «կրնայ հարուստ զգալ ինքզինք այս երկուքով, խառնուածքով տարբեր, բայց արիւնով ու գաւառի շունչով նոյնատիպ»: Ճիշտ է, «Աշխարհը լեցուն է գեղեցկութիւնով», բայց հայի համար այդ գեղեցկութեան պատկերն աղճատուած է, եւ Հայկազի հերոսներն անկարող են մոռանալ ոճրագործ թուրքին, թէեւ հայը «շատ բան մոռցած էր ու ներած»: 4 «Միւսակ», «մարդակարօտ» մարդիկ են Հայկազի՝ հեռաւոր արիւնքում գոյատեւող հայ հերոսները, որոնք ապրում են «սեւ տարուայ» յիշողութիւններով. «Չէ՞ որ հայ ըլլալը ցաւ ունենալ կը նշանակէր»: 5 Լեռներ, լեռնաշխարհից վտարուած մարդկանց «անմար կարօտից» («Լեռները», «Կարօտ»), մանկութեան յիշողութիւններից («Սեւ տարին ծիծեռնակները չեկան ետ»), գիւղի կեանքի մի քանի պատառիկներից («Յոյսի ճամբուն վրայ»), «Հոգին կորսուեցաւ», «Ջրապրանք Կոծինը» անբաժան են արիւնք, աւարաւորութիւնը («Տիւնիկը»):

Կատարուած ոճրագործութեան ակնաստես Հայկազը գուսպ, բայց

թանձր ու անմոռանալի պատկերներով է ներկայացնում աշխարհաւեր «փոթորիկը», որն անցել է հայ գիւղի վրայով: Ճիշտ այնպէս, ինչպէս դա անում է Համաստեղը «Երնէկ այն օրերուն», «Ջրոյց շունի մը հետ» պատմուածքներում: Կեանքի ու բնութեան նախնական օրէնքներով ապրող Տիւնիկի բաժինն աշխարհից «գարմանալի ընկերակցութիւն եւ սէրն» է գիւղի շների հետ, «որոնք իր մտերիմներն ու սրտակից բարեկամներն էին ամէն ատեն, մանաւանդ երբ գիտով էր, կամ՝ «չէն»»: 6 Մօր հետ մութ ու մոռալ խրճիթում գոյութիւն քարշ տուող այս մարդն ընտրութիւն չունի. գիւղի սահմանազխին գահավիժող Եօթնախբուրի Չուրը խմողը «կամ խենթ կ'ըլլար կամ ազգասէր»: Տիւնիկը եւ գիւղն անբաժան են ճիշտ այնպէս, ինչպէս արեւից խանձուած արտերը՝ անձրեւից, որի տակ պարող խենթը գոռում էր. «Տու՛ր, Աստուած, տու՛ր, օխտն օր օխտը գիշեր, աղբատին արտին, հարուստին ամբարին, տու՛ր, Տէ՛ր, տուր: Եւ արտերը ցնծալ կը սկսէին»: Տիւնիկն էլ է նահատակում Ասլանի աչքերի առաջ: Շուրջ մարդասպաններից փախչում է, ամբողջ մի շաբաթ ոռնում՝ երեւի փորձելով նրանց մէջ արթնացնել անհետ կորած մարդափրութիւնը... «Գարնան, երբ արագ հալող ձիւնին պատճառով Չուրերը յորդեցան, Տիւնիկին ու Ասլանին ոսկորները իրար խառնուեցին ու քեցին տարին իրենց հետ», այսպէս է աւարտում պատմուածքը:

Արամ Հայկազը լաւ է ճանաչում ամենօրեայ հոգսերով ապրող իր ամերիկաբնակ հերոսներին, որոնց ներկայացնող պատմուածքներն ամփոփում է «Մենք ու մեր դրացիները» («Մեր դրացիները») խորագրի տակ: Նա Նիւ Եորքից «հագիւ վեց Եօթը մղոն հեռու» գտնուող գիւղն անուանում է «Մեր գիւղը», բայց դա ո՛չ Համաստեղի Գիւղն է, ո՛չ էլ Մնձուրու Արմտանը: Սա արդէն աշխարհի չորս ծագերից այս հողում ծուարած ալլալեզու մարդկանց բնակավայրն է՝ գիւղ բոլորի համար, բոլորի գիւղը, այդ թւում՝ նաեւ հայերի: Ամերիկայում ապրում են տարբեր ազգերի ներկայացուցիչներ, եւ հայրենաբաղձութիւնը սոսկ «հայկական հիւանդութիւն» է: Ճիշտ է, հայի ցաւն անօրինակ է, բայց իւրանդացին կամ իտալացին էլ նոյնքան կապուած են իրենց հայրենիքին, տառապում են կարօտից: Արամ Հայկազը դիպուկ է բնութագրել աշխարհը գրքերից մէկի վերնագրով՝ «Պանդոկ»: Պանդոկ, ուր ելումուտ ունեն բոլոր մարդիկ՝ իրենց առօրեայ կենցաղային հոգսերով ու ազգային նկարագիրը պահելու յուսահատ ճիգերով: Գրողն այդ ամէնին նայում է կեանքի եւ մահուան խորհուրդը հասկացած հայի աչքերով, որի համար աշխարհի ամենահեքիաթային հաճոյքն էլ է թունաւորուած ոչ միայն անցեալում կրած անլուր տառապանքով, այլեւ մարդու եւ մարդկութեան անյոյս հեռանկարով:

Դառնութեան արմատները սնում են ոչ միայն անցեալի արիւնքով էջերից, այլեւ այն գիւղակցութիւնից, որ «Մարդից հաւատքն ալ տարբեր որակներ ունեցող ապրանքի պէս է» 7, իսկ մարդկութիւնը շարունակում է ապրել՝

կատարուած ոճի իննստորդ մնալով, կատարուածից իր համար հետեւութիւններ անելու փորձ անգամ չկատարելով, ուրեմն քար լուրթեամբ հաստատելով ոճի իր եւ ոճրագործութեան մի նոր հնարաւորութիւն աշխարհի ինչոր անկիւնում՝ ինչ անուն էլ այն կրի: Հայկազի հերոսը մտածում է, որ աշխարհը «Հայութեան Յուզան դարձաւ», - չի ուզում մահից յետոյ թաղուել այն հողում, որն Աւետարանից յայտնի «Բրուտի արտ» անունով կարելի է կոչել: Աշխարհից եւ մարդուց ներքին դժգոհութիւնը, նրանց լաւ ու բարի տեսնելու ցանկութիւնը հային միաւորում են աշխարհին եւ մարդկութեանը, բայց արեան կանչը, երակներում տրոփող ցաւն անամոք է: Ապրել է պէտք, եւ հայն ապրում է երկրային ուրախութիւններով, բայց հոգու խորքում անթեղուած կրակի պէս ծխում է Կարօտը: Պարտէզի անկիւնում ծլարձակած տասնչորս հասկերը հայի աչքերի առաջ դառնում են «արեւուն տակ ծփացող ոսկի արտեր», եւ նա «մտքի աչքերով կը տեսնէր» «անոնց մէջ մտած գերանդի շարժող թուխ մարդեր»: 8 Արամ Հայկազի գրականութեանը բնորոշ բարեհոգի հումորի մթնոլորտում առանձնանում են այն պատկերները, որոնց հերոսներն ամերիկաբնակ հայերի առաջին սերնդի մարդիկ են. նրանք ոչինչ չեն մոռացել, չեն կարող մոռանալ, որովհետեւ չեն ուզում, որ Չարդը, աւարաւորութիւնը կրկնուեն ուրիշ մի երկրում էլ ... Յաւելենք՝ այդ մարդիկ իւրատեսակ սխրանք գործեցին՝ օտար երկրում ապահովելով նիւթական ու բարոյական այն հարստութիւնը, որով այսօր ապրում է Ամերիկայի հայութիւնը՝ հաւասարի իրաւունքով կանգնելով աշխարհի միւս ժողովուրդների ներկայացուցիչների կողքին:

Արամ Հայկազն ուղղակի հարց է տալիս՝ «Թուրքը ստեղծելու համար չէ՞ս ամէնար Աստուած...»: 9 Հայ մարդուն արարումից, որը հողի տեսքով ներկայացնում է երկնքի պաշտամունքը, բաժանում է նաեւ քաղաքակրթութիւնը: Արամ Հայկազը «Կարօտ» ժողովածուի «Դամբանական՝ ծղրիղի մը համար» պատմուածքում քաղաքակրթութիւնը բնորոշում է այսպէս. «Մենք քաղաքակրթութեամբ ենք, իրար կը սպանենք, բայց իրար չենք ուտեր»: Տեղին է լինել, որ 1914 թ. գրած «Ապաշաւանք» յօդուածում Յովհաննէս Թումանեանը, դիմելով թուրք Չարդարարներին, քաղաքակրթ աշխարհից հայ ժողովրդի դառն հիասթափութեան մասին գրում է. «Մեր սրտերում Ռայմսի տաճարից շատ աւելի մեծ մի տաճար կար, որի մէջ նա՝ քաղաքակրթ մարդը, ապրում էր ձեզանից առանձին, նրանք խորտակեցին էն հոյակապ տաճարը, եւ մնացին դուրսը, իրենց ձեռքով արած աւերակների մէջ, ձեզ հետ միասին, ձեզ հետ հաւասար»: 10 Արամ Հայկազը «Հաշտու՛ւիմ Աստուծոյ հետ» պատմուածքում գրում է. «Թուրքը Արարչագործութեան մեծագոյն սխալն է ու ամօթը... Շնչաւորներուն ամենէն վայրագն ու ստորինը»: 11 Ի դէպ, Արամ Հայկազը նաեւ մեր ազգային անբացատրելի մեծահոգութեամբ, անվերապահ վստահութեամբ ու միամտութեամբ է բացատրում ցե-

ղասպանութեան ծրագրի իրականացումը. բաւական չէ, որ դարեր շարունակ հարկադրաբար ապրելով թուրքի կողքին՝ չճանաչեցինք նրա գիշատիչ հոլութիւնը, աւելին՝ կարծես հաշտուեցինք այն փաստի հետ, որ թրքական պետութիւնը պարբերաբար արտօնում էր հայութեան թալանը, որպէսզի կերակրեր աւարառու տեսակին: 1915-ի Ապրիլին էլ հայութեանը թուաց, թէ հերթական մի քանիօրեայ թալանն է լինելու, այնինչ այս անգամ հայութեան ոչնչացման պլաններ էին մշակել ու ի լուր աշխարհի յայտարարեցին, թէ հայութեան արմատը չորացրել են: Վէրքի մրմուռի նման ցաւոտ է այն զգացումը, որ ունենում ես Միւսլիմ դարձած Արամի, նրա մի քանի հայ ընկերների մասին պատմող այն տողերը, երբ գարմանքով իմանում են, թէ իրենք կոտորածից փրկուած միակ հայերը չեն: Արամ Հայկազի գրականութեան մէջ կայ ցաւի կենդանի զգացողութիւնն ու Հայրենիք ունեցող հայի հրճուանքը: Սա նրա գրականութեան ինքնատիպութեան հիմքերից է, պատգամը հայութեան սերունդներին՝ որտեղ էլ նրանք ապրեն:

Արամ Հայկազին նուիրուած գրական-գեղարուեստական երեկոյթի առիթով հետաքրքիր նամակ է գրել Համաստեղը: 12 Նա բարձր է գնահատում գրչեղբոր ջանքերը՝ «Ամերիկայի երկաթի նման ծանր պայմաններում մէջ» «հացի պարտադիր աշխատանքին» գեղեցիկ գրականութիւն համատեղելու հարցում եւ նրա օրինակով գրականութիւնը բնորոշում է որպէս անկեղծութիւն:

Անդրադառնալով սփիւռքահայ գրականութեան ապագայի հարցին՝ Համաստեղը կրկին ընդգծում է Հայաստանի հետ «ազատ եւ ուժեղ կապեր» հաստատելու հրամայականը, քանի որ «գալիք հայ գրողը չպիտի կրնայ պահել մեր ազգային նկարագիրը»: Արամ Հայկազը այդ նկարագիրը պահող եզակիներից է. «այժմ քիչեր են այդ ճամբու ճամբորդները»,... ցաւով արձանագրում է Համաստեղը:

Հայ ժողովրդի մէջ «թաքնուած հօր ուժը» յատկապէս բուռն դրսեւորուեց Մեծ Եղեռնի յիսնամեակի օրերին, երբ «լաւագոյն եւ ուժեղ կամուրջ» (Համաստեղի բնորոշումներն են ... Մ. Ս.) ստեղծուեց Սփիւռքի ու Հայաստանի միջեւ: 1969 թ. նախան Արամ Հայկազը Հայաստանում էր: Հայրենիքում ապրած առաջին օրերին նրան չէր լքում թուրքի հետ սահման ունենալու տագնապը, բայց հայ մարդկանց վստահ, հանգիստ կեցուածքը հանգստացրեց նրան: Նա տեսաւ, թէ ինչ իսանդավառութեամբ էր նշում Յովհաննէս Թումանեանի ծննդեան 100-ամեակը: Հայրենիքից (միշտ մեծատառով էր գրում) գրած նամակներում եւ յօդուածներում պատմում է, թէ արտասուել է Եղեռնի գոհերի յուշարձանի մօտ՝ նայելով Երեւան քաղաքի համայնապատկերին: Դժգոհում էր, թէ լացկան է դարձել, ու միաժամանակ ուրախանում, որ Հայրենիքում յուզուելու, հրճուելու, նաեւ արտասուելու առիթները շատ կան: Հայրենիքում տեսաւ նաեւ թերութիւններ ու թերացումներ, բայց համոզուած պնդեց, որ խորհրդա-

ՍԱԴԵՂ ՅԵՂԱՅԱԹԻ «ՔՈՒ ԲՈՒ» ՎԻՊԱԿԸ

ԱՐԱՄՊԱԶԵԱՆ

Մինչև հիմա էլ իրանցիները Սադեղ Հեղաշարժ անունը շոտակով են հնչեցնում, չնայած շոտակի մէջ ակնյայտորէն զգացում է թաքնուած ու խորը մի ակնածանք մինչև հիմա երկրում չընդունուած գրողի հանդէպ: 2005-ին թեհրանում անցկացուած գրքի 18-րդ միջազգային փառատօնի ընթացքում արգելուեց «Քոու բու» վիպակի ցուցադրումը:

Արգենտինացի գրող, գրականութեան տեսաբան Ալբերտո Մանգուելն իր կազմած համաշխարհային գրականութեան պատմութեան մէջ լաւագոյն ստեղծագործութիւնների ցանկում գետեղել է Սադեղ Հեղաշարժի «Քոու բու» վիպակը, որն առայսօր մնում է չվերծանուած եւ գուցէ ամբողջապէս չհասկացուած մի ստեղծագործութիւն:

20-րդ դարի իրանցի, իմ կարծիքով՝ ամենամեծ արձակագիրն ապրեց ընդամենը 48 տարի՝ ինքնակամ հրաժարուելով կեանքից: Նա ծնուել է արիստոկրատ ընտանիքում, սովորել Դարուլ-Ֆունուն յայտնի համալսարանում: Որպէս լաւագոյն ուսանող՝ հնարաւորութիւն է ստացել մեկնելու Ֆրանսա, որտեղ ծանօթացել եւ ընկերութիւն է արել ժան Պոլ Սարտրի հետ՝ մինչև իր կեանքի վերջը: Հեղաշարժը խորապէս ծանօթ էր եւրոպական գրականութեանն ու փրկիտիպալութեանը, ինչպէս նաեւ արեւելեան մշակոյթին, մասնաւորապէս հնդկական աստուածաբանութեանը: «Քոու բու» վիպակն առաջին անգամ լոյս է տեսել Բոմբէյ քաղաքում, յետագայում՝ Ֆրանսայում եւ եւրոպական այլ երկրներում:

Վիպակն ընթերցելիս սթափութեան մթնոլորտը գնալով դառնում է վիզուալ մի խաբէկանք, եւ իրականութիւնը լիովին դեֆորմացւում է՝ մղձաւանջի տարածք ներս մտնելու պահից սկսած: Պատմողն անկեղծօրէն կիսում է իր պատմութեամբ, բայց միայն ինքն իր մէջ. «Կարեւոր է՝ ուրիշները



կը հաւատան, թէ ոչ, միայն վախենում եմ վաղը մեռնեմ՝ ինքս ինձ դեռ չճանաչած»: «Ես գրում եմ միայն լապտերի լոյսից պատին ընկած իմ ստուերի համար»: Առաջին հայեացքից պարզ թուացող ինքնաճանաչման փնտռութեան բովանդակութիւնը շոտով վերածուած է սեփական ներաշխարհով՝ սիրած աղջկայ մարմնի, նրա արեան ու մսի միջով մահը, վախը եւ երեւակայութիւնը, դաւաճանութիւնը ճանաչելու անգոր փորձերի: Բայց իրականում ոչինչ էլ չի բացայայտուում, ոչինչ ոչ մի կերպ թոյլ չի տալիս նրան ինքնաճանաչուելու:

Միմվոլներով լեցուն, ափիոնահոտ ճանապարհն արդէն անկառավարելի է դառնում: Պատումը օղակ առ օղակ մտնում է մղձաւանջից ու մահից անդին անորսալի մի տարածութեան մէջ, որ պաշտպանուած է անճանաչելիութեան գրահով: «Երկու լուսամուտներն ինձ կապում են արտաքին աշխարհի ու ստահակների կեանքի հետ: Սենեակիս պատին հայելի է ամրացուած, որի մէջ տեսնում եմ դէմքս: Իմ սահմանափակ կեանքում հայելին աւելի մեծ տեղ է գրաւում, քան ինձ հետ առնչութիւն չունեցող տականքների աշխարհը»: «Իսկ ներքին աշխարհից ինձ մնացել էր դայեակուս ու լիրբ կինս...»:

Արտաքին ու ներքին աշխարհ չունեցող մարդուն մնացել է միայն ամենաթողութեան պատրանքը: Մահն ու վախն այս պարագայում արտացոլում են իրենց մաքուր ֆորմաներով՝ առանց սեթեթեթանքների՝ տեսական սեւեռումների շարժողականութեամբ:

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԽՕՍՈՒԹԵԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՅԱՏԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻՑ

ԱՐՄԻՆԷ ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ

Գեղարուեստական հրապարակախօսութեան արժէքները 20-րդ դարի վերջին երեսուն տարիներին հայ իրականութեան մէջ անփոխարինելի էին: Գրական ամսագրերում տեղ էին գտնում նոր գաղափարների որոնումով, բանավէճերով հարուստ հրապարակախօսական նիւթեր:

Հրապարակախօսութիւնն իրօք պահպանում էր հանրային կարծիքի ու գիտակցութեան վրայ ազդեցութիւնը, հասարակական կեանքի քննադատութեան արգելուածութեան պայմաններում հակադրուածութիւնը դրականի, կատարելի սուր ընդգծմամբ: Սխեմատիզմից խուսափելու համար աւելի ու աւելի տեղ էր յատկացւում մարդուն յուզող խնդիրներին, մարդու ճակատագրին ու հոգեբանութեանը: Պատմւմ ուղեկցում էր հեղինակի անսքող միտումով, պատմւմ ձեւաւորող առանցքային գնահատականով:

Խորհրդային հրապարակախօսութեանն առանձնապէս յատուկ էին բարոյական կատարելատիպը ներկայացնող ժանրերը: Վարդգէս Պետրոսեանը, հրաժարուելով կարծրատիպերից, փորձում էր «քննարկման դնել» բարոյական արժէքները, որին հակառակ Զօրի Բալայեանը հրապարակախօսական երկի համար նախընտրել է փաստերը: Լաւագոյն վկան վերջերս լոյս տեսած «Յաղթելով մահին» հրապարակախօսական վէպն է, որտեղ ոչ հեռաւոր պատմական փաստերը որպէս արդի արժեւորման նիւթ են ներկայացուած: «Գրական հանրային բառարանում» այսպէս էլ նշում է՝ «Հրապարակախօսութեան առարկան ամբողջ կեանքն է՝ նրա անցելով եւ ներկայով»: Իրականութեան պատկերները, մարդկային բնաւորութիւնները եւ ճակատագրերը հրապարակախօսական ստեղծագործութեան մէջ ծնունդ են առնում որպէս փաստարկներ, քամուած բուն կեանքից, որպէս ապացուցողական համակարգ, որպէս վերլուծութեան առարկա՝ կամ ծառայում են էմոցիոնալ սերմ, հիմք՝ «վճիռներ» արձակելու կամ «ինստանցիաներում հարցման» համար, իտէալի հաստատման համար: Զօրի Բալայեանի հրապարակախօսութիւնը, որպէս իր տեսակի դասական տիպ, սկզբից հիմնուած էր «կեանքից քամուած» փաստերի վրայ, ունէր «ապացուցման համակարգ», նիւթի վերլուծական յատկանիշներ: Դրա համար էլ այդ հրապարակախօսութիւնը մնաց արդիական՝ իր բոլոր կտրուածքներում: «Յաղթելով մահին» հրապարակախօսական վէպը նմանը չունի մեր ժամանակներում իր «ապացուցողական» համակարգով: «Յաղթելով մահին»-ի կոմպոզիցիոն յենակէտերը մարդկային ճակատագրերը իրենցով պայմանաւորող եւ, միեւնոյն ժամանակ, իրենցով բացայայտող փաստերն են:

Ներկայումս խորհրդային տարիների հրապարակախօսութեան ինքնիշխան շարունակում է:

Աւագները գրում են՝ ինչպէս

գրել են, նորերը խորամուկ չեն նոր տեսութիւնների մէջ, գրում են, ինչպէս կարող են: Այժմ աւելի քան երբեք, հարկաւոր է տիրապետել եւրոպական հրապարակախօսութեան փորձին, այո՛, ազատ ու բազմակարծիք հրապարակախօսութեանը: Արժէքները փոփոխուում են: Հարկ է ելնել «արժէքային պլիւրալիզմի» սկզբունքներից, որը, ինչպէս ձորձ Սորեան է գրում՝ բաց հասարակութեան գլխաւոր սկզբունքն է:

Մեր մամուլում դեռեւս իշխում են բարոյախօսական քարոզները: Մինչդեռ երբ բացակայում են բացարձակ ճշմարտութիւնները, չպէտք է անտեսել նպատակայարմար ու թեան սկզբունքը, որը բարոյական սկզբունքների քննարկման մէջ դառնում է ամէնից անհրաժեշտը: Թերթային «օրապակաս» հրապարակախօսութիւնը ոչինչ տալ չի կարող:

Պէտք է անցում կատարել «ապացուցողական համակարգ» ունեցող «փաստի» հրապարակախօսութեանը: Գաղափարախօսական հրապարակախօսութիւնը մայրամուտ է ապրում, իհարկէ, երբեմնի գաղափարախօսութեան հետ մէկտեղ: «Զկայ գաղափարախօսութիւն», չկայ հրապարակախօսութիւն», - մէկնաբանում է ուսու տեսաբան Տ. Ալդոշինը «Գաղափարական սկզբունքների բացակայութիւնն էլ գաղափարախօսութիւն է», - գրում է ԳԱ թղթակից անդամ Գառնիկ Անանեանը «Ակնարկներ հայոց հին եւ միջնադարեան հրապարակախօսութեան» աշխատութեան (Երեւան, 2005 թ.) «Քաղաքական խնդիրների տեսանկիւնից» առաջաբանում: Ա. Բիկ-Բուլատովը՝ Կազանի պետական համալսարանի աՍԵCaYC կազմակերպած «Հարկաւոր է մեզ հրապարակախօսութիւն» թեմայով կլոր սեղանի մասնակիցը, իր հերթին նշում է՝ «Եթէ կայ հասարակութիւնը, ուրեմն պէտք է լինի նաեւ հրապարակախօսութիւնը»: Սակայն, ինչպէս իրականութիւնն է յուշում, դա պէտք է լինի փաստի հրապարակախօսի վառ անհատականութիւնն ու խօսքն այլեւս վստահութիւն չեն ներշնչում («այժմ այլեւս ոչ ոք ոչ ոքի չի վստահում»): Կլոր սեղանի մասնակիցների խօսքերից): Հրապարակախօսն իր կարծիքը կարող է արտայայտել փաստի միջոցով:

Առայժմ այս պահանջի իրականացումը տեսնում ենք ընդդիմադիր մամուլում: Փաստերը կարծիք են հաստատում եւ «ապացուցման» տպաւորութիւն գործում: Սակայն ընդդիմադիր մամուլը, լուրջ դիտարկման պարագայում, փաստերը փոխարկում է բամբասանքային «ժանրի», որը լուրջ ընթերցողին նիւթից վանում է: Իր հերթին պաշտօնական մամուլը, ճշմարտութեանը հետամուտ լինելու անհրաժեշտութիւնից ելնելով, կարող է օգտուել բացասական փաստերից, հաստատելով ճշմարտութիւնը, որը սակայն չի արւում:

Թերեւս սա է պատճառը, որ արդի հրապարակախօսութիւնը կորցրել է երբեմնի վստահութիւնն ու ազդեցութեան ուժը:

ՄԱՍԻՍ

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 for USA

* \$60,00 (second class), \$ 75,00 (Air Mail) for Canada.

* \$85,00 (second class), \$ 125,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----

Address: -----

City: ----- State:----- Zip Code:-----

Country: -----

Tel :----- Fax :-----

ՀԱՋԱՐԻ (ՄԱՌՈԼ, LETTUCE) ՕԳՏԱԳԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՋՈՒԼԻՆԵՍԱ ՍԱՀԱԿԵԱՆ

LACTUCA SATIVA - հազար մշակովի, աղցանախոտ, մառու, կաթնուկ:

Հնագույն ժամանակներից մշակուել է Հին Եգիպտոսում, Յունաստանում, հայկական լեռնաշխարհում, Հռոմում: 15-րդ դարի հայ բժշկապետ Ամիրդովլաթ Ամասիացին իր դեղամիջոցների միջնադարեան հանրագիտարանում մառուլի վերաբերեալ գրում է. «Հազարը վանում է անթուլթիւնը, օգնում է մելամաղձուկեան դէպքում, անցկացնում է շոգից առաջացած գլխացաւը, առատացնում է մայրերի կաթը, սրում է տեսողութիւնը»: Եւրոպայում մառուլը յայտնուել է 16-րդ դարի կէսերին, Ռուսաստանում՝ 17-րդ դարից: Իր արժէքաւոր յատկութիւնների շնորհիւ մեծ կիրառութիւն ունի, մանաւանդ Փրանսայում, ԱՄՆում եւ Ռուսաստանում:

Աշխարհի տարբեր վայրերում հանդիպում է վայրի աղցանախոտ, որի բարձրութիւնը հասնում է մինչեւ 1 մետրի: Տերեւի եւ ցողունի մէջ պարունակուել է սպիտակ կաթնաչին հիւթ, որն ունի ցաւազրկող, քնաբեր, միզամուղ, լուծողական յատկութիւններ: Բոյսը պէտք է օգտագործել զգուշութեամբ. այն թունաւոր է: Բոյսի տերեւների մի մասն ուղղուած են դէպի հարաւ, միւս մասը հիւսիս, որի պատճառով բոյսը ստացել է կողմնացուցային աղցանախոտ անուանումը:

Մշակովի աղցանախոտն ունի բազմաթիւ տեսակներ տերեւային, գլխիկաւոր, ռոմէն, էնդիվի, եղերդի, կրես:

Տերեւային մառուլը ցրտադիմացկուն է, սերմնացանքից մինչեւ

բերքահաւաք անցնում է մոտ 40 օր. գլխիկաւոր մառուլի դէպքում հասունացման ժամկէտը մօտ 70 օր է, իսկ ռոմէն տարատեսակի դէպքում՝ մօտ 3 ամիս: Վերջին տարիներին մեծ տարածում է ստացել կրես տեսակը, որը հեշտությամբ անուշ է տնային պայմաններում: Մառուլի համար առաւել պիտանի են ոչ թթու, թեթեւ, փուխր, հումուսով հարուստ հողերը: Ռոմէն եւ գլխիկաւոր տեսակներն աւելի լուսասէր են, քան տերեւային տեսակները: Տերեւային մառուլը հանում են արմատով: Իսկ գլխիկաւոր եւ ռոմէն աղցանախոտի տերեւավարդակները կտրում են դանակով հողի մակերեսին մօտ: Աշնան սկզբում հողից հանած եւ նկուղում աւազի մէջ թաղած ռոմէն աղցանախոտը պահպանում են 3-4 աստիճան C-ի տակ, մինչեւ Յունուար ամիսը, երբ այն դառնում է սպիտակ եւ աւելի համեղ: Եղերդի աղցանախոտը, ի տարբերութիւն միւս մշակովի տեսակների, երկամեայ բոյս է, ունի զարգացած պտղարմատ, որից, ձմրանը նկուղում պահելիս, ծլում է համեղ վիտամինային կանաչի: Աղցանախոտի տարբեր տեսակների քիմիական բաղադրութիւնը քիչ է տարբերում:

Տերեւային մառուլը պարունակում է մօտ 1,2% շաքարներ, մինչեւ 2,5% սպիտակուց, կիտրոնաթթու, բոյսին բնորոշ լակտոցին, լակտոցերին, լակտոցիկտին նիւթեր: Մառուլը վիտամինների անփոխարինելի արժէքաւոր աղբիւր է: Բոյսի մէջ առկայ են գրեթէ ողջ B խումբը, տիամին (0,03 մգ 100 գրամի մեջ), ռիբոֆլաւին (0,08), պանտոտենային թթու (0,1), պիրիդոքսին (0,18), ֆոլիկաթթու (48 միկրոգրամ), նիացին

(0,65), տոկոֆերոլներ (0,66), ասկորբին աթթու (30-120 առաւելագույն՝ կրես տեսակում), բիոտին, բիոֆլաւոններ, ֆիլոխինոն (K): Կարոտինի պարունակութիւնը (1,75 մգ) բաւարարում է մարդու օրգանիզմի մէկ օրուայ պահանջը: Մառուլը պարունակում է կրեմնիում, յօդ, ծծումբ, երկաթ, կալցիում, որոնք շատ կարեւոր են եղունգների առողջութեան համար:

Մարդու օրգանիզմի համար կարեւոր է կալցիումի իւրացումը օրգանիզմում, որը կախուած է ոչ միայն դրա ընդունման քանակից, այլ նաեւ՝ մագնիւմի, ֆոսֆորի հետ յարաբերութիւններից: 100 գրամ մառուլի մէջ պարունակուել է 220 մգ կալիւմ, 77 մգ կալցիւմ, 40 մգ մագնիւմ, 35 մգ ֆոսֆոր: Նիւթերի նման յարաբերակցութիւնը բարենպաստ է կալցիումի իւրացման համար:

Մառուլի օգտակար նիւթերի համատեղութիւնն այնպիսին է, որ այս տերեւաբանջարային մշակաբոյսը անփոխարինելի դիետիկ սնունդ է վահանաձեւ գեղձի եւ շաքարային դիաբետի հիւանդութիւնների դէպքում: Մառուլին բնորոշ լակտոցինը հանդարտեցնում է նեարդային համակարգը, օգտակար է այտուցների, մաշկային հիւանդութիւնների, ալերգիայի, անքնութեան դէպքում: Մառուլի կանոնաւոր կիրառումը սննդի մէջ զգալիօրէն լաւացնում է մարսողութիւնը, ակտիւացնում մակերիկամի աշխատանքը:

Շատ օգտակար է լեարդին եւ լեղապարկին, քանի որ կանխում է աւազի եւ քարերի առաջացումը: Ունի բարերար ազդեցութիւն ստամոքսաբորբի դէպքում: Մառուլը պարունակում է երկաթ (30 մգ), որի շնորհիւ լաւանում է արեան որակային բաղադրութիւնը եւ շրջանաւարտութիւնը: Մառուլը հակացուցում է երիկամի մէջ ֆոսֆատ

տային եւ օկսալտային քարերի առկայութեան եւ ստամոքսի խոցի հիւանդութեան սրացման դէպքում:

Հազարով դեղատոմսեր
- Վահանաձեւ գեղձի համար օրական 3 անգամ, սնունդ ընդունելուց առաջ խմէք 100-ական մլ մառուլի, կանաչ լոբու պատիճների, գազարի (4:3:6 համադրութեամբ) հիւթերի խառնուրդը:

- Շաքարային դիաբետի եւ գիրութեան դէպքում՝ որպէս դիետիկ սնունդ, օրը 50-100 գրամ մառուլի տերեւ օգտագործէք:

- Ալերգիաների դէպքում՝ օրուայ ընթացքում խմէք մառուլի եւ գազարի (2:3) 100-ական մլ հիւթերի խառնուրդը:

- Հիպերտոնիայի եւ քրոնիկ ստամոքսաբորբի դէպքում թրմէք 20 գրամ մառուլի տերեւները 200 մլ եռջրի մէջ՝ 2 ժամ: Խմէք կէսական բաժակ, օրը 2 անգամ:

- Աթերոսկլերոզի դէպքում. վերջէք հաւասար քանակութեամբ մառուլի տերեւը, գազարը, բողկը եւ բազուկը:

Խառնէք բլենդերով՝ մինչեւ ստացուի համասեւ զանգուած: Խմելուց առաջ խառնէք ջրի հետ (1:1): Ընդունէք 50-ական գրամ, օրը 3 անգամ:

- Այրոցների դէպքում խմէք 25-30 գրամ մառուլի հիւթը խառնած գազը հանած հանքային ջրի հետ:

- Մաստպատիայի ժամանակ կրծքի ցաւոտ հատուածին թարմ մառուլի մանրացրած տերեւներով կոմպրես դրէք:

Պահէք 2 ժամ: Կրկնէք օրը մի քանի անգամ: Կերէք 20-ական գրամ մառուլի թարմ տերեւներ, օրուայ ընթացքում:

- Չիբանի դէպքում մառուլի տերեւներն ընկզմէք եռման ջրի մէջ, գոլ վիճակում դրեք հասունացող չիբանի վրայ եւ կապէք:

AMERICAN RELIABLE WINDOWS

Beautifully while increasing the value of your home with elegant,

18 months no interest* Financing O.A.C

ENERGY EFFICIENT WINDOW AND DOORS.

Vinyl, Wood, Fiberglass, Clad or Aluminum Replacement, Retro or New Construction

Our Windows Qualify For Tax Credits

Manufacturers rebates & deep discounts available NOW.
Product, Pricing and Financing to meet any Budget.

888-804-7250
Your Satisfaction is Guaranteed.

Licensed • Certified • Insured CSLB LIC#901591




www.americanreliablewindows.com

\$89 Rebate* toward the price of new Vinyl Windows

Rebate Example:
5 windows = \$445
10 windows = \$890
15 windows = \$1335

Serving Los Angeles, Ventura, Orange, & San Bernardino Counties

ՍԻՆԿԱՓՈՒՐԻ ՀԱՅԵՐԸ ՆՇՈՒՄ ԵՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ 175-ՐԴԸ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ



Սինկափուրի հայկական համայնքը Կիրակի տօնեց Հայց. Առաք. Եկեղեցու 175-ամեակը, որու կապակցութեամբ կազմակերպուած տօնակատարութիւններուն մասնակցելու համար 14 երկրներէ աւելի քան 160 հայեր ժամանած էին:

Սինկափուրի Հիլ Սթրիթին վրայ գտնուող Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցին ամենահին քրիստոնէական եկեղեցին է եւ ազգային յուշարձան է դարձած է 1973 թ.:

Այդ օրուայ առթիւ եկեղեցու հոգաբարձուները շաբաթ Կալա ընթրիք կազմակերպած էին «Ռաֆլզ» հիւրանոցին մէջ՝ «սինկափուրեան եզակի յուշարձանին մէջ», որ 1887 թ. կառուցած են հայագրի եղբայրներ Տիգրան եւ Աւետիք Մարգիսները:

Կիրակի յատուկ այդ նպատակով Սինկափուր ժամանած արքեպիսկոպոսը պատարագ մատուցած է Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցու մէջ:

Սինկափուրի արտաքին գործերի նախարար ձորջ Յեոն, որ նոյնպէս մասնակցած է պատարագին, The Straits Times թերթին տուած իր հարցազրոյցին ըսած է, որ հայկական եկեղեցին եւ համայնքը Սինկափուրի ժառանգութեան կարեւոր մասն են:

Սինկափուրում այժմ կ'ապրի շուրջ 80 հայ: Փոքրաթիւ համայնքը վերջին հինգ տարիներուն կրկնապատկուած է՝ հիմնականին մէջ Հայաստանէն տեղափոխուածներու հաշուով: Վերջին երկու տարիների ընթացքին Սինկափուրում 10 հայ երեխայ ծնած են:

ԼԱԻ ԿԸ ԼԻՆԻ...

ՅՈՒՍԱԴՐՈՒՄ ԵՆ ՀԲ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄՆԵՐԸ

Հայաստանում անանապահութիւնը այն բացառիկ ոլորտներից է, որը արդէն 7 տարի է՝ աճ չի ապահովում: Գիւղատնտեսներն ահազանգում են, որ անանապահութեան ոլորտում եղած հնարաւորութիւնները ամբողջութեամբ չեն օգտագործւում: Գիւղամերձ արօտավայրերը էրօգիայի են ենթարկուել՝ կորցնելով իրենց արդիւնաւէտութիւնը, իսկ հեռագնայ արօտներն էլ ֆերմերներին հասանելի չլինելու պատճառով չեն գործածւում:

Համայնքային արօտավայրերի օգտագործման արդիւնաւէտութիւնը բարձրացնելու նպատակով Համաշխարհային բանկը (ՀԲ) Հայաստանին \$16 միլիոն վարկ տրամադրելու որոշում է ընդունել: Երէկ այս մասին յայտարարեց ՀԲ երեւանյան գրասենեակի ղեկավար ժան Միշել Հապին: Նրա տեղեկացմամբ, ծրագրի ընդհանուր արժէքը \$21,33 միլիոն է, որից \$5,33 միլիոնը կը համաֆինանսաւորի ...

ԳԻՄՐԻՈՒՄ ԲԺԻՇԿ ԵՆ ԿԱԼԱՄԱՒՈՐԵԼ

Պաշտօնական դիրքն օգտագործելու, լիազօրութիւնները չարաշահելու, խոշոր չափի կաշառք վերցնելու ու իւրացնելու մեղադրանքով նախորդ օրը կալանաւորուել է Գիւմրու է. Մատեյի անուան իտալական պոլիլիինիկայի տնօրէն Տաթևիկ Փանոսեանը: Տիկնոջ դէմ Շիրակի մարզի քննչական բաժնում թէեւ նիւթեր էին նախապատրաստում դեռեւս 2010թ. Սեպտեմբերից, սակայն մեղադրանք է առջադրուել նոյն թուականի Դեկտեմբերի 15-ին՝ Քրէական օրէնսգրքի 3 ծանր յօդուածներով՝ 311 յօդուածի 3-րդ մասի 3-րդ կէտով, այն է՝ խոշոր չափի կաշառք վերցնելը, 179 յօդուածի 2-րդ մասի 2-րդ կէտով եւ 308 յօդուածի 1-ին մասով՝ պաշտօնական դիրքն օգտագործելով խոշոր չափի իւրացում կատարելը: Նախորդ օրը Շիրակի մարզի ընդհանուր իրաւասութեան դատարանը որոշել է որպէս խափանման միջոց ընտրել կալանքը, սակայն Տաթևիկ Փանոսեանի սիրտն այնքան է վատացել, որ նրան անմիջապէս տեղափոխել են Գիւմրու մարզային հիւանդանոց:

ՍԱՆԿՏ-ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳՈՒՄ ԱՏՐՊԵՅՅԱՆԻ ԳԼԽԱՒՈՐ ՀԻՒՊԱՏՈՍԻՆ ՄԵՂԱԴՐՈՒՄ ԵՆ ԲՈՆԱԲԱՐՈՒԹԵԱՆ ՍԷՋ

Սանկտ-Պետերբուրգում Ատրպէյճանի հիւպատոս Գուրսի Օսմանովը հերքում է մի 15-ամեայ աղջկայ բռնաբարութեան մասին մեղադրանքները, եւ համարում դրանք գրպարտութիւն: «Եթէ նման բան եղած լինէր, նրանք կը դիմէին իրաւապահ մարմիններին», - որպէս արդարացում ասել է ատրպէյճանցի դիւանագէտը:

«Այդ սաղրանքի հետեւում, որ տեղի է ունեցել Նովրուզի տօնակատարութեան ժամանակ, բնականաբար ինչ որ մարդիկ են կանգնած: Մենք տեսնել թէ ունենք, որոնք բողոքի նոտայի հետ միասին ուղարկուել են Ռուսաստանի ԱԳՆ: Մօտ ժամանակներս Ռուսաստանի իրաւապահ մարմինները կ'ուսումնասիրեն այդ գործի հանգամանքները», - ատրպէյճանական գործակալութեանը տուած հարցազրոյցում ասել է Օսմանովը:

Յիշեցնենք, որ այս տարուայ Մարտի 19-ին՝ Սանկտ-Պետերբուրգում, Նովրուզի տօնակատարութեան առիթով Ատրպէյճանի հիւպատոսի ելոյթի պահին անյայտ անձը բարձրախօսը ձեռքին խոչընդոտել է նրա ելոյթին: Մատնացոյց անելով իրենից ձախ նստած աղջկան՝ նա ՌԳ-ում Ատրպէյճանի գլխաւոր հիւպատոսին մեղադրել էր այդ աղջկան բռնաբարելու մէջ:

ՉԻՆԱԿԱՆ ԾԱՂԿԱՄԱՆԸ ԿԱՃԱՌՈՒԵԼ Է 22,500 ԱՆԳԱՄ ԱԻԵԼԻ ԹԱՆԿ, ՔԱՆ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳԻՆՆ ԷՐ

Sotheby's առեւտրի տանն արձանագրուել է աննախադէպ իրադարձութիւն: 800-1200 տոլար գնահատուած չինական ծաղկամանը վաճառուել է 18 մլն տոլարով: Այս մասին հաղորդում է ArtInfo կայքը: Այս սենսացիոն աճուրդի պատճառն այն է, որ մասնագէտները չեն կարողացել յստակ որոշել, թէ որ դարի է արուեստի այդ գործը:

Sotheby's առեւտրի տանը կարծում են, որ դա 20-րդ դարի սկզբի աշխատանք է: Սակայն այլ մասնագէտներ, որոնք «անողք» պայքար են մղել այս ծաղկամանի համար, կարծում են, որ այն պատկանել է Յյանլուն կայսրին եւ թուագրուում է 18-րդ դարով:

Sotheby's աճուրդների տանն էլ են կասկածներ ունեցել այս լոտի վերաբերեալ, քանի որ դրա նկարագրման մէջ նշել են, որ այս աշխատանքը բնորոշ է Յյանլուն կայսեր ժամանակ կատարուած աշխատանքներին:

ԿԱՐՃԱՆՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

- Տղամարդը կարող է երջանիկ լինել իւրաքանչիւր կնոջ հետ, եթէ միայն սիրահարուած չէ նրան:

ՕՍԿԱՐ ՈՒԱՅԼԴ

- Մարդու գլուխը նրա համար է դրուած վերեւում, որ մարդը չքայլի ոտքերը վեր:

ԿՈՋՄԱ ՊՐՈՒԴԿՈՎ

-Դեռ ոչ մի հետիտոն ոչ մի մեքենայի վրաերթի չի ենթարկել, բայց եւ այնպէս, չգիտես ինչու, դժգոհողները վարորդներն են:

ԻԼԻԱ ԻԼՅ

- Յաղթողներին չեն դատում, պարզապէս կախում են առանց դատ ու դատաստանի:

ԴՈՆ ԱՄԻՆԱԴՕ

- Ես հարիւր գրամից աւելի չեմ խմում, բայց հարիւր գրամ խմելով՝ ուրիշ մարդ եմ դառնում, իսկ այդ ուրիշը չափից դուրս շատ է խմում:

ԷՄԻԼ ԿՐՈՏԿԻ

Դիւանագէտն այն մարդն է, ով ոչինչ չասելուց առաջ երկու անգամ է մտածում:


ՈՒԻՆՍՏՈՆ ՉԸՐՉԻԼ

- Ինչ-որ ժամանակ դա լաւ հիւրանոց էր, որը ոչինչ չի ասում, քանի որ ինչ-որ ժամանակ ես էլ լաւ տղա էի:


ՄԱՐԿ ԹՈՒԷՆ

Թարգմ.՝ ՆԱՅԻՐԱ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ

833 W. Glenoaks Blvd. Glendale, CA 91202 (818) 240-0065



Dr. Missak Ekmekdjian
Chiropractor



Dr. Anahid Ekmekdjian
Chiropractor

Մեծածախանկերու և մանուկներու Քայրափրաքթիք բուժում:
Գլխացաւ, վզի, մէջքի, յոզային և սկաւային ցաւեր:
Ինքնաշարժի վթարի նեւրոլոգիկ պատահած վնասուածքներու բուժում:
Չեր առողջութիւնը մեր մտահոգութիւնն է

ArmenienInfo.net

News. Informationen. Kommentare.

ՇԱՐԼ ԱՉՆԱԻՌԻ ՊԻՏԻ ՄԵԾԱՐՈՒԻ ՆԻԻ ԵՈՐՔԻ ՄԵՋ

Շարունակուած էջ 8-էն

Ազնաւուրի հայրը Ֆրանսական բանակին միանալով իր ծնողները փակած են ճաշարանը: Ինք հասակ առած է երաժշտական սիրոյ եւ չքաւորութեան միջնորդութի մը մէջ: Ազնաւուր իրախուսուած էր կատարողական արուեստով: Ան իր ընտանիքին օգնելու համար մանուկներու հետ շրջագայութեան ելաւ: Մինչեւ իսկ պողոտաներու վրայ սկսաւ թերթեր ծախել:

«Ես իմ հօրմէս սորված եմ երգի ու երաժշտութեան մասին, իսկ թատրոնի եւ բանաստեղծու-

եա կատարեցի զանոնք: Մնացեալ բոլորը ինձմէ ետք եկան»:

Ինք կը նկատուի Ֆրանսայի Ֆրանզ Սիմաթրան: Երգած է 9 տարբեր լեզուներով աշխարհի մեծագոյն դահլիճներուն մէջ, ինչպէս Գարնէկի եւ Ռէտիօ Սիթի: Իր երգերը She Dance in the old Fashioned way, Yesterday When I Was Young երգերն իր առաջին արտադրութիւններն էին, որոնք գինք առաջնորդեցին դէպի մրցանիշ հաստատող միջազգային շուկայ: Այս գործերը մեկնաբանուած են նաեւ աշխարհի նշանաւոր երգիչներու կողմէ: Իսկ Ils sont tombes



թեան մասին ալ իմ մօրմէս: Հասակ առի երգիչներու, դերասաններու եւ պարողներու հայկական եւ ռուսական միջավայրի մը մէջ, հրէական կեդրոնացման կայանէն ներս:

Սակայն յաջողութիւնը իր մնացուն ընկերը չեղաւ: Ան իր բեմական կեանք սկսաւ 9 տարեկանին, իբրեւ դերասան եւ պարող: Ան քսան տարի պայքարեցաւ թատերական աշխարհի գագաթին հասնելու համար: Իր անհատականութիւնն արժեւորուեցաւ երբ իր գրած երգերն սկսան երգուիլ Էտիթ Փիաֆի, Միսթրինկէթի, Մօրիս Շէվալիէի, Ժիւլիէթ Կրէզոյի եւ այլոց կողմէ:

«Ես դանդաղորէն յաջող գրող մը դարձայ: Իմ երգերս այնքան ժողովրդականացան Ֆրանսայի մէջ որ օրին մէկը վերջապէս, ընդունեցին այն մարդը որ զանոնք գրած էր: Ես սկսայ այնպէս երգել որ աւրջութիւն ունենար իրական կեանքի, ամէնօրեայ շարժումներու, ապրումներու եւ զգացումներու հետ: Անցեալին ոչ ոք չէ գրած խուլ ու համր սիրոյ, միասեռական սիրոյ եւ կամ երգ մը տգեղ կնոջ մասին: Բոլորն ալ կը վախնային:

(«Անոնք ինկան») երգը որ նուիրուած է Հայոց Յեղասպանութեան զոհերուն, լաւագոյն վաճառուածը (best seller) նկատուած է շատ մը երկիրներու մէջ:

Գալով Ազնաւուրի լաւագոյն ֆիլմին՝ անիկա «Չարկ Դաշնակահարը» (Shoot the Piano Player) է եւ ցուցադրուած բազմաթիւ անգամներ: Ան մօտ ապագային դարձեալ պիտի ցուցադրուի Լինքոլն Կեդրոնի Ուայթըր Ռիտըր թատերասրահին մէջ:

1998ին CNN-ի կողմէ հռչակուած է դարաշրջանի մենակատարը: Ան արժանացած է բազմաթիւ պատուոց տիտղոսներու ինչպէս National Order of the Legion of Honor եւ Հայաստանի Ազգային Հերոս կոչումը: Ամուսնացած է երեք անգամ, ունի վեց զաւակ եւ ներկայիս կը բնակի Ժընեւի մէջ, Զուիցերիա:

INVITATION FOR BIDS (IFB) NO. 1707
THE RENOVATION OF THE 1st AND 2nd FLOORS AT 515 COLUMBIA AVE., LOS ANGELES, CA 90017

The Housing Authority of the City of Los Angeles invites vendors to submit bids for The Renovation of the 1st and 2nd Floors at 515 Columbia Ave., Los Angeles, Ca 90017. Copies of the IFB may be downloaded online beginning March 20, 2011, at www.hacla.org/cgs. Bids will be accepted at 2600 Wilshire Blvd., #3100, Los Angeles, CA 90057, until 2:00 p.m. (local time), April 20, 2011.

3/24, 3/31/11
 CNS-2060815#
 MASSIS WEEKLY

REQUEST FOR QUALIFICATIONS (RFQ# 7547)

The Housing Authority of the City of Los Angeles (HACLA) invites qualified engineering firms to develop and prepare a vested tentative Tract Map for the entire project with a final map for Phase I for the proposed HACLA-owned Jordan Downs Redevelopment Project based upon the Jordan Downs Community-Based Master Plan in accordance with the Subdivision Map Act and applicable City of Los Angeles requirements. Copies of the RFQ may be obtained beginning March 14, 2011 online at <http://www.hacla.org/ps>. Proposals will be accepted until 2:00 P.M., April 8, 2011.

3/24, 3/31/11
 CNS-2060616#
 MASSIS WEEKLY

ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԵՆԱՌՈՒՄԱՄԵՏ

Շարունակուած էջ 6-էն

եւ Մեծ Բրիտանիայի վարած քաղաքականութիւնը: Այսպէս, գերմանական ղեկավարութեան հանդէպ բաւական դրական մօտեցում ունի հայաստանցիների 57, իսկ Մեծ Բրիտանիայի նկատմամբ՝ 45 տոկոսը:

Անդրադառնալով հարեւան թուրքիային՝ նշեմ, որ այս երկրի բնակիչները աչքի են ընկնում գերտէրութիւնների եւ դրանց ղեկավարների մասին ունեցած իրենց բացասական կարծիքով: Այսպէս, Ռուսաստանի նկատմամբ դրական է տրամադրուած թուրքերի 21 տոկոսը, իսկ բացասաբար՝ 36-ը: Աւանդաբար Անքարային աջակցող

Մեծ Բրիտանիայի ղեկավարների քաղաքականութիւնը դրական է գնահատել թուրքերի 23, իսկ բացասաբար՝ շուրջ 34 տոկոսը: Գերմանիայի պարագայում այս ցուցանիշները գրեթէ հաւասար են՝ 31 տոկոս բացասական եւ 30 տոկոս դրական:

Ընդհանուր առմամբ Gallup-ի տուեալները վկայում են, որ աշխարհում գերտէրութիւններն այնքան էլ բարձր վարկանիշ չունեն: Ռուսաստանի ղեկավարութեան գործունէութիւնը արդիւնաւէտ է համարում աշխարհի բնակիչների ընդամէնը 27 տոկոսը, Մեծ Բրիտանիայինը՝ 35, իսկ, ասենք, Ֆրանսայինը՝ 39 տոկոսը:

ՇՆՈՐԱԿԱԼԻՔ

ԱՐԱՄ ՄԱԹՈՍԵԱՆԻ զաւակները, Տէր եւ Տիկ. Յարութ Մաթոսեան, Տօքթ. եւ Տիկ. Գուրգէն Մաթոսեան եւ Տօքթ. եւ Տիկ. Համօ Մաթոսեան շնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք մասնակից եղան իրենց հօր մահուան աւթիւ փոխան ծաղկեպսակի նուիրատուութեամբ, այցելութեամբ ու հեռաձայնով:

Առ այդ հանգուցեալի զաւակները \$300 տոլար կը նուիրեն «Մասիս»-ի բարգաւաճման ֆոնտին:

ՑԱԿԱՑԱԿԱՆ

ԱՐԱՄ ՄԱԹՈՍԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով Տէր եւ Տիկ. Յակոբ եւ Անահիտ Խաչոյեան իրենց խորագրաց ցաւակցութիւնները կը յայտնեն համայն Մաթոսեան ընտանիքին եւ հարազատներուն:

Առ այդ փոխան ծաղկեպսակի \$100 տոլար կը նուիրեն «Մասիս»-ին:

ՆՈՒՐԱՏՈՒԹԻՒՆ

Մի ոմն գնահատելով «Մասիս» շաբաթաթերթի բովանդակութիւնը \$100 տոլար կը նուիրէ մեր օրկանի բարգաւաճման ֆոնտին:

Burbank Airport Bid Request
General Contractors

Qualified "B" licensed General Building Contractors are invited to submit a sealed bid on Project E11-03, Module 12.8 to the Burbank-Glendale-Pasadena Airport Authority by 2:05 PM, April 28, 2011. The Work includes, but is not limited to, the following: Installation of new doors, new windows, air conditioning, insulation and correction of some code deficiencies for: Forty (40) Single Family Condo Units. Bidders may obtain construction documents from the Bob Hope Airport Web Site at bobhopeairport.com under Business Opportunities and are encouraged to do so prior to the mandatory pre-bid conference. All Bidders shall register with the Airport Engineering Department either via web site or in person. Bids submitted by firms who have not registered with Airport Engineering will be considered non-responsive. A mandatory Pre-bid conference has been scheduled for April 7, 2011, at 10:00 A.M. at the Bob Hope Airport Engineering Offices, 2800 N. Clybourn Ave., Burbank, California.

REQUEST FOR PROPOSALS (RFP# 7543)
PROGRAM/PROJECT MANAGEMENT SERVICES

The Housing Authority of the City of Los Angeles invites proposals from qualified firms interested in providing Program/Project Management Services. Copies of the RFP may be obtained beginning March 21, 2011 online at www.hacla.org/ps. Proposals will be accepted until 2:00 P.M., April 22, 2011.

3/31, 4/7/11
 CNS-2064163#
 MASSIS WEEKLY

REQUEST FOR PROPOSALS (RFP# 7546)
OFFICE RELOCATION & RECONFIGURATION

The Housing Authority of the City of Los Angeles invites proposals from qualified firms interested in providing Office Relocation & Reconfiguration Services. Copies of the RFP may be obtained beginning March 21, 2011 online at www.hacla.org/ps. Proposals will be accepted until 2:00 P.M., April 11, 2011.

3/31, 4/7/11
 CNS-2065417#
 MASSIS WEEKLY

ԱՐԱՄ ՀԱՅԿԱԳԻ ԳՐԱԿԱՆ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԻՒՆԸ

Շարունակում է 14-էն

յին Հայաստանը հայութեան միակ Հայրենիքն է: Վերադարձի ճանապարհին Մոսկովա հասնելուն պէս գրում է կնոջը, թէ կարօտել է Երևանը:

Արամ Հայկազը յոյս ունէր, թէ Հայաստանում կը հրատարակեն իր գրքերից, մշակեց ու խմբագրեց Քիւրտիստանի լեռներում ապրած տարիների մասին պատմող հատուածները, բայց ծրագիրը չիրականացաւ: Աւելի ուշ Սփիւռքի հայ գրողների պատմուածքների ժողովածուներում տպագրուեցին նրա երկերից, բայց Արամ Հայկազի գրականութիւնը հիմնականում անծանօթ մնաց Հայաստանի ընթերցողների լայն շրջաններին, ինչպէս ընդունուած էր ասել:

Բարեբախտաբար հասցրինք «Արամ Հայկազ. Մոռացուած էջեր» գրքի Ա հատորը ժամանակին հրատարակել եւ գրողի նամակների հատորակի հետ նուիրել ամերիկացի աշխատակցին հայերին, որոնք մասնակցեցին Ամերիկայի Արեւելեան ասիայի հայաստանի քանի քաղաքներում կազմակերպուած Նոբելեանական հանդէսներին ու գրողի երեք գրքերի շնորհանդէսներին. գրողի դուստրը՝ Ագրիս Հայկազը, վերահրատարակել է Տօր առաջին գիրքը՝ «Aram Haigaz, The fall of the Aerie («Արծուաբնի անկումը»)», որ լոյս է տեսել Պոսթոնում, 1935 թ.: Գրքի մի քանի օրինակներ բերել ենք Երևան՝ գրադարաններին տալու:

Դժբախտաբար այսօր էլ կան տիտղոսակիր «մասնագէտներ», որոնք, առանց ծանօթ լինելու Արամ Հայկազի թողած գրական ժառանգութեանը, զարմանում են, թէ ինչո՞ւ ենք այսքան ջանք ու եռանդ նուիրում նրա գրականութեան պատկերն ամբողջացնելուն՝ հրատարակելով նախ նամակների հատորը, հիմա էլ ծրագրել ենք «Արամ Հայկազ. Մոռացուած էջեր» քառահատորը, որի Ա գիրքն արժանի նուէր է գրողի նոբելեանին:

Ծանօթ պատկեր է. տարիներ առաջ նման դժգոհութիւններ լսել ենք «Համաստեղ. Մոռացուած էջեր» քառահատորի հրատարա-

կութեան առիթով, մինչեւ որ յաջողուեց մի քիչ «համաստեղոտել» չկարգացած երկերի, գրողների մասին չարախօսելու սովորութիւն ունեցող «ամենագէտներին»: Կրկնութիւնն այս դէպքում դժբախտաբար կատակերգութիւն չէ, ինչպէս պնդում է իմաստուն խօսքը, բայց համոզուած ենք՝ Արամ Հայկազ հայի, գրողի յամառ լաւատեսութիւնն ու աշխարհի չարիքի վրայ ծիծաղելու անկողում կամքը կ'օգնեն յաղթահարել արհեստական դժուարութիւնները: Արամ Հայկազի գրական ժառանգութիւնը միշտ ասելիք ունի հայութեանը: Համոզուած ենք՝ «Արամ Հայկազ. Մոռացուած էջեր» գրքի հատորները պիտի դառնան Հայ մարդու սեղանի գիրք, առաւել եւս՝ գրականագէտների, որ տարիներ անց ազգովին չափստանք բաց թողած եզակի հնարաւորութեան համար ու չապրենք պատեհ առիթը կորցրած մարդու ցաւը:

1. Այրիս Չեքեմեանը մեզ հասցեագրուած նամակում ճշտում է Արամ Հայկազի եղբայրների անունները՝ Յակոբ, Գարեգին, Զոհրապ, Հայկազ: Նա պատմում է նաեւ Հայկազի նահատակութեան մասին:
2. Այդ յօդուածներից մէկը, յուշագրութիւնից Յ. Օշականին նուիրուած հատուածը հրատարակել ենք «Արամ Հայկազ. Մոռացուած էջեր» գրքի Ա հատորում:
3. Արամ Հայկազ, Յեղին ձայնը, Նիւ Եորք, 1949:
4. Արամ Հայկազ, Երջանկութիւն, Պէյրութ, 1978, էջ 81:
5. Արամ Հայկազ, Չորս տարի Քիւրտիստանի լեռներում մէջ, Անթիլիաս, 1972, էջ 350:
6. Սփիւռքահայ պատմուածք, հատոր 1, Երևան, 1984, էջ 375:
7. Արամ Հայկազ, Յեղին ձայնը, հ. 2, Նիւ Եորք, 1954, էջ 279:
8. Արամ Հայկազ, Չորս աշխարհ, Նիւ Եորք, 1962, էջ 27:
9. Արամ Հայկազ, Կարօտ, Պէյրութ, 1971, էջ 24:
10. Յ. Թումանեան, Երկերի լիակատար ժողովածու տաս հատորով, հ. 7, Երևան, 1995, էջ 148:
11. Արամ Հայկազ, Երջանկութիւն, Պէյրութ, 1985, էջ 84:
12. Համաստեղ:

ԳՐԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅ ՆՈՒԻՐՈՒՄԾ ՀԱՅՐ ՏԱՃԱՏ Ծ. ՎՐԴ. ԵԱՐՏԸՄԵԱՆԻ

Շարունակում է 7-էն

Գրիգոր Նարեկացիի «Ողբ»ի եւ Հայր Տաճատի «Հաղորդութիւն» գիրքին միջեւ, ուր կը տեսնուի մարդկութեան ցաւերն ու մեղքերը շալկելու պատրաստակամութիւնը:

Կ'իմանանք թէ Հայր Տաճատի այս գործը 10,000 տպաքանակով պիտի հրատարակուի եւ հայ հաւատացեալներուն բաժնուի:

Հայր Տաճատի վաստակը գնահատող շնորհաւորական ելոյթներով հանդէս եկան Գրիգ Դաւթեան, Գեորգ Քրիստիանեան, Գարուշ Հարեանց եւ ուրիշներ:

Շնորհակալական խօսքով ելոյթ ունեցաւ Հայր Տաճատ, գնահատանք արձանագրելով երեկոյի կազմակերպիչներուն, յայտագրի մաս կազմողներուն եւ ներկայ հասարակութեան:

Յիշատակելի ձեռնարկի եզրափակումը կատարեց Արեւմտեան Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Յովնան Արք. Տէրտէրեան: Ան անդրադառնալով Հայր Տաճատի գործին ըսաւ «Իր բանաստեղծութիւններուն մէջ

Հայր Սուրբը կը հաստատէ Աստուած ու մարդ հաղորդակցութեան նոր եռանդ ու շեշտ, որ անտարակոյս կը բացատրէ մարդուն հոգեւոր միութեան ծալքերուն մէջ՝ դեռ լոյսին չի բացուած ապրումները: Իր գրած բանաստեղծութիւնները հայելին են մարդու հոգեւոր աշխարհին, իր ներքին բոլոր շարժումներով, որոնք կը միտին մեզ առաջնորդել, հորիզոնէն անդին, Աստուծոյ գծած ճանապարհէն, որուն ընթացքին մէջ ապրող Հայր Տաճատ հոգեւորակալը մեզի կը ներկայանայ վանականի իր կերպարով, որուն քաջութիւնը իր Մայր Եկեղեցիի գիրկը վերադառնալու պատմութիւնը, իրականաբար իր գնահատութիւնը պիտի արձանագրէ անտարակոյս:

Իր ելոյթի աւարտին Յովնան Սրբազան յայտարարեց որ այս տարի, Արեւմտեան Թեմը արժանավայել կերպով պիտի նշէ Հայր Սուրբի քահանայական ձեռնադրութեան 40-ամեակը եւ այս առիթով պիտի տպագրուի նաեւ իր հեղինակած գիրքերէն մէկը:

ՎԱՐՁՈՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐ

1060 North Allen Ave
Pasadena, CA 91107

Գրասենեակները վերանորոգուած
եւ յարմար վարձքերով
Յետաքրքրուողներէն հեռաձայնել՝
(626) 398-0506

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ

ՓԱՍԱՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ
(200 ԸՈԳԻ ՎԱՍԱՐ)

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՎԱՍԱՐ
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA

ԸՆՈԱՁԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

ՎԱՐՁՈՒ ՏՈՒՆ

PALM SPRINGS ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԻ ԳԱՅՈՂ
ՀԱՅՐԵՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Փալմ Սփրինգս գեղատեսիլ եւ կից լեռնային շրջանին, վարձու է տրուում լրիւ կահաւորուած մէկ մնջարան, մեծ նստասենեակ, խոհանոց՝ բոլոր յարմարութիւններով, մինչեւ 5-6 հոգի գիշերելու տարողութեամբ Condo: Ունի մեծ լողաւազան, ցաքուզի, թենիսի խաղաղաշտ, կանաչազարդ փիքնիքի տարածք, իր յատուկ կրակարաններով եւ 24-ժամեայ ապահովութեան սիստեմ:

Մանրամասների համար հեռաձայնել՝
(818) 246-0125

Վարձման գներն են՝	
Ուրբաթ, Շաբաթ եւ Կիրակի՝	\$ 400
Long Weekend-ների համար՝	\$ 500
Մէկ շաբաթուայ համար՝	\$ 675
Մէկ ամսուայ համար՝	\$ 1450

ՔԱՉ ՆԱԶԱՐ

ՈՒՂԻՂ ԵԹԵՐ ՇՕ

Ամէն Կիրակի երեկոյեան

Ժամը 10:00-ից 12:30

Կլէմէնտի 380-րդ կայանից

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Եթէ ձեր տրամադրութեան տակ ունիք հայերէն գիրքեր, եւ կը ցանկաք գանոնք նուիրել Կայծ Երիտասարդական Միութեան գրադարանին՝ հաճեցէք կապ պահել մեզի հետ:
G.Y.O. 1060 N. ALLEN AVE. PASADENA, CA 91104

ՄԱՍԻՍ

ԱՄԵՆԱՎԱՍԱՀԵԼԻ ԱՂԲԻՒՐԸ ՀԱՅՐԵՆԻ ԼՈՒՐԵՐՈՒ

NOW OPEN SUNDAYS!



MISSION ~ WINE & SPIRITS ~

GLENDALÉ STORE ONLY!

ԱԶՔԸ ԼՈՅՍ՝ ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ ԽՄԻՉՔ ՍՊԱՌՈՂՆԵՐՈՒՆ

Mission Liquor խմիչքի հաստատութիւնը որ փակ կը մնար Կիրակի օրերը, յետ այսու եւ միայն ԻՐ ԿԼԵՆՏԷՅԼԻ մասնաճիւղը պիտի բանայ ամէն Կիրակի, առաւօտեան ժամը 10-էն մինչեւ կ.ե. ժամը 4-ը, սկսեալ՝ Կիրակի Մարտ 6-էն: Կլենտէյլի հասցէն է՝

GLENDALÉ

825 W. Glenoaks Blvd., Glendale, CA 91202
(818) 242-0683 • Mon-Sat. 9AM-8PM • Sunday 10AM - 4PM

PASADENA

1785 E Washington Blvd., Pasadena, CA 91104
(626) 794-7026 • Mon-Sat. 9AM - 8PM

SHERMAN OAKS

13654 Burbank Blvd., Sherman Oaks, CA 91401
(818) 785-6529 • Mon-Sat. 9AM - 8PM